

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Blaž Gostinčar

Skupne občinske uprave v Sloveniji

Diplomsko delo

Ljubljana, 2011

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Blaž Gostinčar

Mentor: izr. prof. dr. Marjan Brezovšek

Skupne občinske uprave v Sloveniji

Diplomsko delo

Ljubljana, 2011

Skupne občinske uprave v Sloveniji

Zaradi velikega števila majhnih občin v Sloveniji, prek 50% občin ima manj kot 5000 prebivalcev, so se mnoge občine odločile za racionalizacijo organiziranja občinske uprave v obliki skupnih občinskih uprav. Možnost ustanovitve skupne občinske uprave, je opredelil že prvi Zakon o lokalni samoupravi leta 1993, kljub zakonskim možnostim pa se večina slovenskih občin ni odločila za tovrstno obliko sodelovanja. Država se je zato odzvala s sprejetjem ukrepa, ki tistim občinam, ki organizirajo skupno izvajanje nalog občinske uprave, zagotavlja povračilo sredstev v višini 50% stroškov, realiziranih, za delovanje organa skupne občinske uprave v preteklem letu. Diplomsko delo obravnava uspešnost navedenega ukrepa države, pri tem pa se osredotoča na najbolj pogoste skupne organe, organizirane znotraj skupnih občinskih uprav, ter na vpliv, ki ga je imel ukrep države na majhne občine. Zaradi številčnosti slovenskih občin se diplomsko delo pri podrobnejši analizi delovanja organov skupnih občinskih uprav, osredotoča na skupne občinske uprave osrednjeslovenske (statistične) regije.

KLJUČNE BESEDE: Lokalna samouprava, občina, skupna občinska uprava, najbolj pogost skupni organ, dotacija države za delo organa SOU.

Joint municipal administration in Slovenia

Due to numerous small municipals in Slovenia, more than 50% of municipalities has less than 5000 inhabitants, many of them decided for rationalization by organizing municipal administrations in a form of joint municipal administration. The first Local Self-Government Act has already been defined in 1993 by Institute of Joint Municipal Administration, however in spite of legal possibilities, majority of Slovene municipalities have not decided for this form of cooperation. Therefore the state responded by taking on the step which assures 50% reimbursement of funds of the costs realised in the previous year, to those municipalities which are organizing joint implementation of duties and functions of municipal administration. Joint municipal administration, represent one of the forms of institutionalized cooperation between Slovene municipalities. Thesis deals with the successfulness of mentioned state's measure, focusing on most common joint bodies organised within joint municipal administration, and the impact of state's measure on small municipalities. Due to numerous Slovene municipalities, the thesis with its thorough analysis, focuses on joint municipal administration of the central Slovene region.

KEY WORDS: Local Self-Government, municipal, joint municipal administration, most common joint body, state subvention for work of joint administration bodies.

KAZALO

SEZNAM KRATIC.....	7
SEZNAM SLIK, TABEL IN GRAFOV.....	8
1 UVOD.....	10
1.1 Predmet in cilj diplomskega dela.....	11
1.2 Predstavitev hipotez.....	11
1.3 Raziskovalne metode in tehnike.....	12
1.4 Struktura diplomske naloge.....	12
2 TEMELJNI POJMI.....	13
2.1 Lokalna skupnost.....	13
2.2 Lokalna samouprava.....	14
2.3 Upravljanje.....	15
2.4 Uprava.....	15
2.5 Javna uprava.....	16
2.6 Občina.....	16
2.6.1 Naloge občine.....	17
3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA SLOVENSКИH OBČIN.....	18
3.1 Župan.....	18
3.2 Občinski svet.....	19
3.3 Nadzorni odbor.....	19
3.4 Občinska uprava.....	20
3.4.1 Naloge občinske uprave.....	20
3.4.2 Organiziranost občinske uprave.....	21

3.4.3 Vrste občinskih uprav.....	21
4 SKUPNE OBČINSKE UPRAVE.....	22
4.1 Oblike medobčinskega sodelovanja.....	22
4.2 Skupne občinske uprave.....	23
4.3 Postopek ustanovitve SOU.....	24
4.4 Nastanek in razvoj SOU v Sloveniji.....	26
4.5 Analiza SOU v Sloveniji.....	30
4.5.1 Organi znotraj SOU.....	33
4.5.1.1 Najbolj pogosti skupni organi.....	34
5 MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO.....	35
5.1 Organiziranost skupnih (medobčinskih) inšpekcijskih služb v preteklosti.....	36
5.2 Zakonska podlaga za delovanje občinskih inšpekcijskih in redarskih služb.....	37
5.2.1 Pristojnosti občinskih inšpektorjev in redarjev.....	44
5.2.1.1 Pristojnosti občinskega inšpektorja.....	44
5.2.1.2 Pristojnosti občinskega redarja.....	45
6 SOU OSREDNJESLOVENSKE (STATISTIČNE) REGIJE.....	48
6.1 Osrednjeslovenska (statistična) regija.....	48
6.2 Občine v osrednjeslovenski (statistični) regiji.....	48
6.2.1 Nepovezane občine.....	50
6.2.2 Povezane občine.....	51
6.2.2.1 MIRED Vrhnika.....	53
6.2.2.2 MIRED Trzin.....	56
6.2.2.3 MIRED Litija.....	59
6.2.2.4 MIRED Škofljica.....	61

7 ANALIZA IN PRIMERJAVA SOU.....	62
8 ZAKLJUČEK.....	67
9 LITERATURA.....	71

PRILOGE

Priloga A: Seznam skupnih občinskih uprav v Sloveniji.....	76
Priloga B: Poročilo skupne občinske uprave.....	80
Priloga C: Zahtevki za sredstva po 26. členu ZFO-1 (za SOU).....	82
Priloga Č: Zahtevki za sredstva po 26. členu ZFO-1 (pogodba o opravljanju strokovno tehničnih nalog).....	83
Priloga D: Anketni vprašalnik.....	85

SEZNAM KRATIC

SOU – Skupna občinska uprava

MIREd – Medobčinski inšpektorat in redarstvo

ZORed – Zakon o občinskem redarstvu

ZIN – Zakon o inšpekcijskem nadzoru

ZFO – Zakon o financiranju občin

ZVCP – Zakon o varnosti v cestnem prometu

ZJRM – Zakon o varstvu javnega reda in miru

ZLS – Zakon o lokalni samoupravi

ZLV – Zakon o lokalnih volitvah

ZP – Zakon o prekrških

ZJU – Zakon o javnih uslužbencih

ZKP – Zakon o kazenskem postopku

ZUP – Zakon o splošnem upravnem postopku

UPB – Uradno prečiščeno besedilo

SE – Svet Evrope

MELLS – Evropska listina lokalne samouprave

SEZNAM TABEL, SLIK IN GRAFOV

SEZNAM TABEL

Tabela 4.1: SOU v Sloveniji.....	30
Tabela 6.1: Občine in število prebivalcev v osrednjeslovenski regiji.....	49
Tabela 6.2: Nepovezane občine osrednjeslovenske regije.....	50
Tabela 6.3: Povezane občine osrednjeslovenske regije.....	52
Tabela 6.4: Občine ustanoviteljice MIREĐ Vrhnika.....	53
Tabela 6.5: Sredstva za delo MIREĐ Vrhnika.....	54
Tabela 6.6: Občine ustanoviteljice MIREĐ Trzin.....	57
Tabela 6.7: Sredstva za delo MIREĐ Trzin.....	58
Tabela 6.8: Občine ustanoviteljice MIREĐ Litija.....	59
Tabela 6.9: Sredstva za delo MIREĐ Litija.....	60
Tabela 6.10: Občine ustanoviteljice MIREĐ Škofljica.....	61
Tabela 6.11: Sredstva za delo MIREĐ Škofljica.....	62

SEZNAM SLIK

Slika 6.1: Občine osrednjeslovenske regije.....	49
Slika 6.2: SOU osrednjeslovenske regije.....	52
Slika 6.3: MIREĐ Vrhnika.....	53
Slika 6.4: Organigram zaposlenih v MIREĐ Vrhnika.....	56
Slika 6.5: MIREĐ Trzin.....	57
Slika 6.6: Organigram zaposlenih v MIREĐ Trzin.....	59
Slika 6.7: MIREĐ Litija.....	59
Slika 6.8: MIREĐ Škofljica.....	61

SEZNAM GRAFOV

Graf 4.1: Ustanavljanje SOU od 1999–2010.....	30
--	----

Graf 7.1: Primerjava števila prebivalcev povezanih/nepovezanih občin osrednjeslovenske regije in Slovenije.....	64
Graf 7.2: Delež povezanih občin v osrednjeslovenski regiji.....	65
Graf 7.3: Delež povezanih občin v Sloveniji.....	66

1 UVOD

S sprejetjem nove Ustave Republike Slovenije leta 1991 smo dobili tudi ustavno podlago za uvedbo lokalne samouprave v Sloveniji. Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi iz leta 1993 je bilo jasno, da bo imela Slovenija prvostopenjsko lokalno samoupravo zelo razdrobljeno. To je potrdilo ustanavljanje občin v državnem zboru od leta 1994 naprej (državni zbor ni upošteval vseh zakonskih pogojev za ustanovitev občin). Danes imamo 210 občin, nekatere imajo manj kot tisoč prebivalcev (Napast 2009, 7). Večinoma so današnje občine rezultat zgodovinskega razvoja, tradicij, političnih kompromisov, geografskih in drugih dejavnikov, ki pa nimajo zveze z merili racionalnosti glede na potrebe, ki jih morajo opravljati oziroma zadovoljevati (Grafenauer 2000, 15).

Ena izmed slabih strani velikega števila majhnih občin je šibka administracija, ki je značilna tudi za slovenske občine. Z vidika funkcionalnosti občinskih uprav bi bila najbolj racionalna poteza združevanje občin ali pa ustanovitev širših samoupravnih lokalnih skupnosti (pokrajin), na katere bi država prenesla izvajanje nalog širšega pomena. Prvi ukrep je zaradi posameznih političnih interesov nerealno pričakovati, saj smo priča ravno obratnemu procesu, torej nadaljnjemu drobljenju slovenskih občin. Drugemu ukrepu smo se s spremembo 143. člena ustave približali, vendar je ostalo le pri poskusu, saj v državnem zboru ni bilo dovolj političnega soglasja za ustanovitev pokrajin. Kljub mnogim dejavnostim in izvedbi referendumu (l. 2008) do uvedbe druge stopnje lokalne samouprave ni prišlo.

Ker prvostopenjski lokalni samoupravi ni sledila drugostopenjska (pokrajine), je povsem razumljivo, da so občine za skupne projekte iskale rešitev v povezovanju. Edina oblika združevanja občin v Sloveniji so ostale skupne občinske uprave, ki so leta 2010 vključevale kar 186 posameznih občin v 45 skupnih občinskih upravah (Žohar 2009). Tovrstno obliko povezovanja med občinami podpira tudi država, saj zagotavlja dodatna sredstva v višini 50 % v preteklem letu realiziranih odhodkov njenega proračuna za financiranje organiziranega skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave. Občina je upravičena do povračila sredstev le, če se naloge opravljajo za dve ali več občin in jih opravljajo zaposleni, ki izpolnjujejo z zakonom

določene pogoje strokovne izobrazbe. Skupne občinske uprave predstavljajo institucionalizacijo medobčinskega sodelovanja.

1.1 Predmet in cilj diplomskega dela

Predmet diplomskega dela so občinske uprave oziroma povezave med občinskimi upravami slovenskih občin. Med občinami obstaja več zakonsko predpisanih oblik sodelovanja (ustanavljanje interesnih zvez, ustanavljanje skupnih javnih zavodov, podjetji in skladov, ustanavljanje organov skupne občinske uprave ...). Konkretno delo se nanaša na eno izmed teh oblik sodelovanja, in sicer na skupne občinske uprave, saj so se izkazale za najbolj uspešno obliko sodelovanja med slovenskimi občinami do zdaj. Občinska uprava opravlja strokovne naloge občine, zato so potrebni različno usposobljeni kadri, kar pa zaradi velikega števila majhnih občin v Sloveniji za marsikatero občinsko upravo predstavlja problem. Prav zato je cilj mojega diplomskega dela raziskati, kako je odločitev države o sofinanciranju SOU vplivala na trend nastajanja SOU, kateri so najpogostejši organi ustanovljeni znotraj SOU, predvsem pa, ali so se za takšno obliko sodelovanja odločile majhne občine, ki so imele do zdaj največ težav pri izvajanju strokovnih nalog občinske uprave.

1.2 Predstavitev hipotez

Hipoteza 1:

Zaradi odločitve države, da se občinam, ki v skladu z zakonom organizirajo skupno opravljanje posameznih nalog občinske uprave, zagotavlja dotacija iz sredstev državnega proračuna, je močno narasel trend povezovanja občin v skupne občinske uprave.

Hipoteza 2:

Zaradi velikega obsega nalog in pristojnosti občinskih inšpektorjev in redarjev, ki so postali tudi prekrškovni organ na prvi stopnji, je največ povezav med občinskimi upravami nastalo na področju občinskih inšpekcijskih in redarskih služb.

Hipoteza 3:

Cilj države, da pritegne k sodelovanju občinske uprave majhnih občin, je bil z ukrepom sofinanciranja za skupno izvajanje nalog občinske uprave dosežen.

1.3 Raziskovalne metode in tehnike

Za preverjanje postavljenih hipotez sem v diplomskem delu uporabil različne raziskovalne metode in tehnike.

Analizo in interpretacijo primarnih virov (zakonodaja, pravilnik, občinski odloki ...) sem uporabil v prvem delu pri pregledu nalog slovenskih občin ter občinskih uprav. V nadaljevanju pa predvsem pri pregledu zakonske podlage za delovanje medobčinskih inšpektoratov in redarstev ter nalog in pristojnosti občinskih inšpektorjev in redarjev. Na koncu tudi pri podrobnejši analizi odlokov o ustanovitvi SOU osrednjeslovenskih občin.

Analizo sekundarnih virov (knjige, članki, poročila ...) sem uporabil predvsem v prvem delu pri opisovanju temeljnih pojmov lokalne samouprave ter v nadaljevanju naloge za opis razvoja in nastanka SOU v Sloveniji.

Študijo primera sem uporabil pri opisovanju trenutnega stanja na področju SOU v Sloveniji in v nadaljevanju podrobneje na primeru SOU osrednjeslovenske regije.

Primerjalna analiza mi je služila pri preverjanju empiričnih podatkov, ki sem jih pridobil s pomočjo vprašalnika, podatke, pridobljene od skupnih občinskih uprav osrednjeslovenske (statistične) regije,¹ sem primerjal s podatki SOU s področja celotne države.

Anketni vprašalnik sem poslal na vse štiri SOU osrednjeslovenske regije (MIREĐ Vrhnika, MIREĐ Trzin, MIREĐ Litija in MIREĐ Škofljica).² Odgovori, pridobljeni s pomočjo anketnega

¹ Osrednjeslovenska (statistična) regija je zaradi krajšega zapisa v nadaljevanju diplomskega dela zapisana kot osrednjeslovenska regija.

² Zaradi krajšega zapisa so v nadaljevanju diplomskega dela napisane samo sedežne občine SOU osrednjeslovenske regije brez občin soustanoviteljic.

MIREĐ Vrhnika (Vrhnika, Logatec, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Borovnica, Log-Dragomer, Horjul).

MIREĐ Trzin (Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Vodice).

MIREĐ Litija (Dol pri Ljubljani, Ivančna Gorica, Litija, Šmartno pri Litiji).

MIREĐ Škofljica (Škofljica, Ig).

vprašalnika, so mi služili kot vzorec, s katerim sem empirično preverjal trditve, postavljene v hipotezah.

1.4 Struktura diplomske naloge

Diplomsko nalogo sestavlja deset poglavij. V uvodnem poglavju so predstavljene temeljne značilnosti diplomskega dela, predmet in cilj raziskovanja, predstavitev hipotez ter raziskovalne metode in tehnike. V drugem poglavju so predstavljeni temeljni pojmi, povezani z lokalno samoupravo, tretje poglavje pa je namenjeno organizacijski strukturi slovenskih občin ter podrobnejši predstavitvi občinske uprave. Četrto poglavje je namenjeno skupnim občinskim upravam, od njihovih začetkov do analize stanja na področju SOU v Sloveniji s poudarkom na organih, ustanovljenih znotraj SOU. Peto poglavje je osredotočeno na najpogostejša skupna organa znotraj SOU, to sta občinska inšpekcija in občinsko redarstvo oziroma medobčinski inšpektorat in redarstvo. Predstavljena je zakonska podlaga za delovanje MIREĐ ter pristojnosti občinskih inšpektorjev in občinskih redarjev. Šesto poglavje podrobneje opisuje SOU osrednje slovenske regije, saj je bilo zaradi velikega števila občin v Sloveniji empirične podatke potrebno pridobiti na vzorcu osrednjeslovenskih občin. Sedmo poglavje predstavlja analizo empiričnih podatkov, pridobljenih na vzorcu osrednjeslovenskih občin, ter primerjavo s podatki o SOU celotne Slovenije. Osmo poglavje vsebuje ugotovitve in zaključke raziskave, s katerimi bom preverjal hipoteze, predstavljene v uvodnem delu naloge. V devetem poglavju je zapisana vsa literatura in viri, uporabljeni pri pisanju diplomske naloge. Zadnje, deseto poglavje je namenjeno prilogam.

2 TEMELJNI POJMI

2.1 Lokalna skupnost

Lokalna skupnost je družbena skupnost na določenem območju enega ali več med seboj povezanih naselij. Lokalna skupnost je družbena skupnost na določenem območju, bistveno

manjšem od območja države, ki je tako razdeljeno na večje ali manjše število lokalnih skupnosti (Vlaj 2006, 17).

Lokalna skupnost pa je temeljna oblika samouprave občanov in osnovna oblika organiziranja skupnosti, v kateri državljani neposredno uresničujejo svoje pravice in zadovoljujejo svoje potrebe. (Brezovšek v Haček 2009, 8). Izhodišče za oblikovanje nove lokalne samouprave so lokalne skupnosti. Lokalna skupnost je neposredna in dejanska podlaga lokalne samouprave (Vlaj 2006, 17).

2.2 Lokalna samouprava

Pojem lokalna samouprava pomeni več kot zgolj lokalno skupnost; pomeni lokalno skupnost, ki ima status samouprave. Lokalna skupnost je zgolj nosilec lokalne samouprave, njen subjekt; (lokalna) samouprava pa je pravnosistemska institucija, ki opredeljuje položaj (status) lokalne skupnosti. Ta se izraža v njeni neodvisnosti od države in od vsake druge organizacije (Šmidovnik 1995, 27).

Značilno za lokalno samoupravo je, da vsebuje teritorialni element (lokalno skupnost), funkcionalni element (svoje lastno delovno področje), organizacijski element (opravljanje neposredno ali po svojih organih), materialno finančni element (lastna materialna in finančna sredstva) in pravni element (lastnost pravne osebe) (Vlaj 2006, 15).

Lokalna samouprava označuje pravico in sposobnost lokalnih oblasti, da v mejah zakona urejajo in opravljajo bistveni del javnih zadev v lastni pristojnosti in v korist lokalnega prebivalstva. (Evropska listina lokalne samouprave v Grafenauer 2000, 36). V najširšem smislu predstavlja lokalna samouprava temeljno obliko teritorialne organizacije oblasti in najširši okvir uresničevanja samouprave občanov, ki živijo na določenem področju (Brezovšek v Haček 2009, 8).

Temeljni dokument organiziranja lokalne samouprave v Sloveniji je Ustava Republike Slovenije, ki ji je zakonodaja s področja organiziranja lokalne samouprave podrejena (Žagar 2003, 8).

Načelo lokalne avtonomije je zapisano tudi v Evropski listini o lokalni samoupravi, ki so jo v večini ratificirale vse evropske države in podpira sam obstoj lokalnih oblasti in njihove pravice do samo-organiziranja za namene sodelovanja (Žohar 2010, 94). Evropska listina lokalne samouprave je bila sprejeta 15. oktobra 1985 v Svetu Evrope, veljati pa je začela 1. septembra 1988. Državni zbor je 1. oktobra 1996 sprejel Zakon o ratifikaciji MELLS, ki je začela veljati za našo državo 31. marca 1997. Ratifikacija te listine, ki je najpomembnejši mnogostranski pravni dokument SE na področju lokalne samouprave, zahteva primerjavo ustave in zakonodaje RS, ki ureja področje z listino (Vlaj 2006, 285). Nastajajoča področna zakonodaja mora upoštevati vse določbe MELLS – zlasti delitev pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi (načelo subsidiarnosti) ter lokalne finance (načelo finančne avtonomije oziroma finančne suverenosti ter zadostnosti finančnih virov za naloge lokalnih skupnosti). Zakon o ratifikaciji predvideva prevzem vseh obveznosti, ki izhajajo iz listine (Vlaj 2006, 77).

2.3 Upravljanje

Sleherno človeško delovanje je usmerjeno v to, da zadovolji neko potrebo. Pri tem se je treba najprej odločiti, ali neka potreba sploh obstaja, nato pa, kako ugotovljeno potrebo zadovoljiti. Odločanje o potrebah in načinu zadovoljitve teh potreb imenujemo upravljanje. Upravljanje kot odločanje je v bistvu izbor med različnimi potrebami in različnimi možnostmi za zadovoljitev teh potreb (Bučar v Haček 2001, 14).

Upravljanje torej pomeni določanje ciljev organizacije in usmerjanje delovanja organizacije k doseganju teh ciljev. Proces upravljanja v organizacijah (imenujemo ga lahko tudi upravni proces) je vertikalno strukturiran na odločanje o ciljih in o sredstvih (načinih) za doseganje teh ciljev. Parsons je govoril o dveh ravneh upravnega procesa – o institucionalni (določanje ciljev organizacije) in o instrumentalni (odločanje o načinu doseganja teh ciljev). V tem procesu odločitve na instrumentalni ravni pomenijo konkretizacijo odločitev, sprejetih na institucionalni ravni. Odločitve, ki se sprejemajo na nižjih ravneh tega procesa, izhajajo iz odločitev, sprejetih na višjih ravneh, in morajo biti z njimi usklajene, saj sicer ne bi moglo priti do uresničitve ciljev, ki si jih organizacija zastavlja (Virant 1998, 16).

2.4 Uprava

V konceptu celotnega procesa upravljanja v organizaciji bi lahko upravo označili kot tisti del tega procesa, ki poteka na instrumentalni ravni. Uprava je torej del upravljanja v organizaciji, in sicer tisti del, v katerem se odločitve o ciljih organizacije konkretizirajo v smeri doseganja določenega cilja. Uprava ne pomeni odločanja o ciljih, temveč izvrševanje teh ciljev – vendar ne neposrednega operativnega izvrševanja odločitev, temveč sprejemanje novih odločitev. Uprava torej vedno pomeni odločanje, le da gre za konkretnejše odločitve, izhajajoče iz splošnejših odločitev, odločitev o ciljih organizacije (Virant 1998, 18).

2.5 Javna uprava

Javno upravljanje je upravljanje v javnih zadevah, javna uprava pa uprava v javnih zadevah. Proces javnega upravljanja poteka v organizacijah, ki jih imenujemo javnopravne skupnosti – najširša takšna skupnost je država. Poleg države obstajajo tudi ožje teritorialne javnopravne skupnosti – npr. občine, pokrajine in druge lokalne skupnosti. Na ravni države kot najširše javnopravne skupnosti bi takšno široko pojmovanje zajelo dve veji državne oblasti – sodno in izvršilno (ker pa ima sodna veja oblasti tradicionalno poseben položaj, njene dejavnosti ne štejemo za javno upravo). Tako nam ostane izvršilna veja oblasti vlada in državna uprava. Na ravni lokalnih skupnosti v okvir javne uprave štejemo tudi predstavniške organe, čeprav bi lahko glede na navedeno sklepali tudi drugače in šteli v okvir javne uprave samo izvršilno strukturo v lokalnih skupnostih. (Lokalni predstavniški organi sicer sprejemajo politične odločitve, vendar morajo biti te odločitve v skladu z ustavo in zakoni, torej so na neki način izvršilne v razmerju do odločitev državnega zakonodajnega organa. Nemci slikovito ugotavljajo, da je lokalna samouprava nekje “med politiko in upravo”.) Poleg organov državne uprave in lokalne samouprave pa uvrščamo pod pojem javne uprave tudi nosilce javnih pooblastil in izvajalce javnih služb (Virant 1998, 20–21).

2.6 Občina

Temeljna oblika lokalne samouprave v Sloveniji oziroma temeljna samoupravna lokalna skupnost je občina, za katero naj bi bilo značilno, da je oblikovana v okviru naravne, zgodovinsko nastale lokalne skupnosti, kot so naselje oziroma več naselij, povezanih s skupnimi interesi, kar določa tudi slovenska ustava. Občina je torej temeljna oblika lokalne skupnosti oziroma temeljna lokalna samoupravna skupnost, ki v okviru zakonov in Ustave izvršuje svoje naloge samostojno. Izvršuje tudi zadeve, ki so nanje prenesene z zakonom. Zgodovinsko gledano je občina nastala iz težnje po večji funkcijski mobilnosti in večji učinkovitosti (Žagar 2003, 8).

Za občino kot temeljno lokalno samoupravno skupnost so najbolj značilni elementi: ozemlje, prebivalci, ki jih vežejo skupni interesi in potrebe, zavest o pripadnosti tej skupnosti ter pogoji za organiziranje dejavnosti za zadovoljevanje skupnih interesov in potreb prebivalcev občine (Vlaj, 1998: 183). Zakon določi območje občine kot teritorialne enote ter ji prizna pravno subjektiviteto. S tem postane občina oseba javnega prava (Virant 1998, 165).

V razmerju do države občino opredeljuje njena izvorna pristojnost, da v skladu z zakoni ureja vse specifične lokalne zadeve. Občina in lokalna samouprava sta temelja državne ureditve, v kateri poteka demokratični proces od spodaj navzgor (Vlaj 2006, 19).

2.6.1 Naloge občine

Današnja občina je – podobno kot širše lokalne samoupravne skupnosti – tesno vključena v organizem države, in sicer tudi tako, da opravlja nekatere javne naloge, ki jih določa država. Pri tem je treba razlikovati dve vrsti takih nalog: naloge, ki jih država določi občini (ali širši lokalni skupnosti) kot njene – torej občinske naloge, in naloge, ki jih država prenese na občino iz okvira svojih – torej državnih – pristojnosti, in jih občina opravlja kot prenesene naloge. Tako prihajamo do kategorizacije, ki pokaže, da opravlja sodobna občina dve oziroma tri vrste nalog, in sicer:³

³ Ta razdelitev občinskih nalog se naslanja na nemški model lokalne samouprave, velja pa tudi na območju Slovenije – v času bivše Avstrije in prve Jugoslavije; po ustavi Republike Slovenije pa čedaloma velja tudi v novi državi.

- lokalne zadeve ali, z drugo besedo, zadeve lokalnega pomena; to so zadeve oziroma naloge, ki so po svojem pomenu izvirno občinske in si jih občine same določajo v okviru svoje ustavne avtonomije (samouprave) s svojimi akti – s statutom in drugimi splošnimi akti in so zato v različnih občinah različne;
- lokalne zadeve, ki jih občinam določi država s svojimi zakoni – praviloma s področnimi zakoni o posameznih dejavnostih, kot so na primer zakon o cestnem prometu, o urejanju prostora, o izobraževanju itd.; pri tem gre praviloma za cela področja nalog, tudi tako določene naloge občine v svoji lastni pristojnosti urejajo in izvajajo kot svoje naloge;
- prenesene naloge državne uprave, ki jih država z zakoni prenaša v izvajanje občinam; take naloge izvajajo občinski organi po posebnem režimu nadzora, ki ga opravljajo pristojni državni organi; ker gre za državne naloge, mora država občinam za njihovo izvajanje zagotoviti tudi sredstva.

Prvi dve vrsti nalog, pri katerih gre za lokalne zadeve, predstavljata lastne naloge občine; pri tem je vendarle treba razlikovati med lokalnimi zadevami prve in lokalnimi zadevami druge vrste: lokalne zadeve prve vrste so izvirne naloge občine, ki si jih občina lahko sama določa v okviru pojma lokalne zadeve; samo glede teh zadev oziroma nalog uživa ustavnopravno varstvo; lokalne zadeve druge vrste pa določa občini država s tekočo zakonodajo po presoji zakonodajalca. Obe navedeni vrsti lokalnih nalog opravljajo organi občine povsem samostojno. Država opravlja nad njimi le nadzor zakonitosti, to je nadzor, ki pripada državi nad vsemi fizičnimi in pravnimi subjekti na njenem območju. Nad prenesenimi nalogami državne uprave, ki jih opravlja občina, pa ima država večje pravice: lahko usmerja opravljanje teh nalog; poleg nadzora zakonitosti opravlja tudi nadzor glede strokovnosti in primernosti odločitev občinskih organov. Predpostavlja se, da gre v tem primeru v bistvu še zmeraj za državne naloge; zato mora država take naloge v občini tudi financirati (Šmidovnik 1995, 73–75).

3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA SLOVENSКИH OBČIN

Organizacijski ustroj občin sestavljata, v grobem, dve komponenti. Politično polovico

predstavljata občinski svet kot predpisodajni organ občine ter župan kot izvršilna oblast v občini. Nepolitično komponento pa predstavlja občinska uprava, ki je deloma podobna državni upravi v malem in skrbi za strokovno podporo političnemu delu občinske organizacijske strukture, po drugi strani pa predstavlja neposrednega izvrševalca sprejetih predpisov (Virant v Pinterič 2004, 9).

3.1 Župan

Župan predstavlja izvršilni organ občine. Župan je politični funkcionar, ki svojo funkcijo opravlja poklicno ali nepoklicno. Župan je izvoljen neposredno ter predstavlja in zastopa občino, skrbi in odgovarja za izvajanje odločitev občinskega sveta, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja. Gre za tisti organ občine, ki izvršuje vse odločitve občinskega sveta prek občinske uprave. V kontekstu občinske uprave je župan pomemben kot oseba, ki imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave (Pinterič 2004, 10).

Občina ima tudi najmanj enega in največ tri podžupane, ki jih imenuje in razrešuje občinski svet na predlog župana izmed svojih članov. Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti. Podžupan tudi nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti (Virant 1998, 183).

3.2 Občinski svet

Občinski svet kot najvišji organ odločanja v vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine šteje 7 do 45 članov. Število članov občinskega sveta je določeno v statutu občine (Žagar 2003, 29), ki ga določa 38. člen Zakona o lokalni samoupravi. Število članov občinskega sveta se določi glede na število prebivalcev v občini (ZLV 116. čl.). Občinski svet se voli po večinskem ali proporcionalnem volilnem sistemu. Če šteje občinski svet manj kot 12 članov, se le-ti volijo po večinskem načelu, sicer pa po proporcionalnem načelu (Virant 1998, 181). V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem sprejema statut občine kot najvišji akt lokalne samouprave v občini, odloke in druge občinske akte, prostorske in druge plane razvoja občine, občinski

proračun in zaključni račun (Žagar v Pinterič 2008, 40). Poleg funkcije odločanja občinski svet opravlja tudi volilno in nadzorno funkcijo, v okviru katere nadzoruje delo župana, podžupana glede izvrševanja odločitev občinskega sveta (Vlaj v Pinterič 2008, 40).

3.3 Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je občinski organ, ki nadzoruje razpolaganje s premoženjem občine, namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev ter finančno poslovanje občine (Vlaj 1998, 273). Člane nadzornega odbora, ki ne smejo biti člani občinskega sveta, občinski uradniki ali drugi javni uslužbenci, imenuje občinski svet (ZLS-UPB2, 32. čl.). Nadzor zajema ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna ter pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim javnim premoženjem ter ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev (Žagar 2003, 31). Člani nadzornega odbora opravljajo naloge nepoklicno, članstvo jim preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandatne dobe članov sveta (ZLS-UPB2, 32. in 32.a čl.).

3.4 Občinska uprava

Strokovne naloge v občini izvaja občinska uprava. Njena funkcija je podobna funkciji državne uprave (Virant 1998, 183). Upravo lokalne skupnosti predstavljajo zaposleni uslužbenci. Vsaka občina potrebuje strokovno skupino za opravljanje strokovnih nalog, ki jih izvoljeni člani predstavniškega telesa (npr. občinskega sveta) ne zmorejo opravljati (Vlaj 2004, 253)

Tako kot predstavniški organ lokalne skupnosti nima položaja parlamenta, tudi uprava lokalnih skupnosti, ki jo predstavljajo zaposleni uslužbenci, nima položaja državne uprave; po drugi strani pa tudi nima zgolj vloge čistega izvajalca sklepov predstavniškega organa. Vsaka uprava mora biti vsaj toliko samostojna, da lahko uveljavlja svojo strokovno neodvisnost (Šmidovnik 1995, 121).

3.4.1 Naloge občinske uprave

Sodobna občinska uprava je načeloma zadolžena za izvajanje treh sklopov nalog. Prvi sklop predstavljajo takoimenovane lokalne zadeve javnega pomena, ki si jih občine določijo v okviru lastne ustavne avtonomije in jih opredelijo z lastnimi akti. Drugi sklop nalog predstavljajo lokalne zadeve javnega pomena, ki jih področna zakonodaja naloži občinam (Vlaj v Pinterič 2004, 9–10). Te naloge občina ureja in izvaja kot svoje. Zadnji sklop predstavljajo prenesene naloge državne uprave (Prezelj in Vlaj v Pinterič 2004, 10), ki jih država prenese v izvajanje občinam, vendar ostanejo pod državnim nadzorom in so financirane neposredno s strani države.

3.4.2 Organiziranost občinske uprave

Organizacija občinske uprave je stvar predstavniškega organa občine ali župana tako glede števila delovnih mest, natančnejše organizacijske strukture kot tudi glede morebitnih pooblastil za samostojno odločanje predstojnikov. Prav tako je organizacija občinske uprave odvisna od pristojnosti občine, od njenega obsega in sposobnosti organiziranja in financiranja uprave. Po mnenju upravnih strokovnjakov (Pirnat v Vlaj 2004, 254) je treba upravno organiziranost slovenskih občin prilagoditi velikosti občin in po tujih vzorih izdelati različne modele za različne velikosti občin. Že danes so razlike med občinskimi upravami velike, saj segajo na celotnem spektru od dveh do 500 in več zaposlenih.

Občinsko upravo sestavlja eden ali več organov občinske uprave, ki jih ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom, s katerim določi tudi njihovo notranjo organizacijo in delovno področje. Predstojnik občinske uprave je župan, delo uprave pa najbolj pogosto vodi direktor občinske uprave (ponekod tudi tajnik občine), ki ga imenuje in razrešuje župan. Župan nadzoruje, usmerja ter daje navodila za vodenje občinske uprave (Vlaj 2006, 195).

Organi občinske uprave se ustanovijo z odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave, s katerim se določi tudi njihovo delovno področje. Organe občinske uprave vodijo

predstojniki, ki jih imenuje in razrešuje župan. Delavci občinske uprave opravljajo naloge, določene z zakoni in drugimi predpisi, statutom občine in pravilnikom o sistematizaciji delovnih mest, skladno s pristojnostmi in pooblastili, ki jih za opravljanje posameznih nalog določajo zakoni in drugi predpisi, ter po navodilih predstojnika organa občinske uprave (Vlaj 2004, 253–254). Vse občinske uprave v Sloveniji imajo določene skupne točke; že same zakonske določbe jih pravzaprav silijo v podobno organizacijsko strukturo. Po drugi strani pa vsaka občinska uprava prilagaja svojo organizacijo lokalnim posebnostim in tradiciji. (Haček 2008, 17)

3.4.4 Vrste občinskih uprav :

- **enovita občinska uprava;** pojavlja se zlasti v manjših občinah, kjer uprave ni mogoče organizirati po resornem načelu – v tem primeru je ustanovljen en sam občinski upravni organ, znotraj katerega je organizacija izvedena po funkcionalnem načelu;
- **razdeljena občinska uprava;** pojavlja se zlasti pri srednjih in večjih občinah; uprava je organizirana po resornem načelu in ima več upravnih organov; njihovo število je v največji meri odvisno od velikosti občine; pri srednjih občinah so običajno ustanovljeni le trije ali štirje upravni organi pri večjih je teh organov lahko tudi več, med nekaterimi njihovimi nalogami je tudi zagotavljanje javnih služb;
- **skupna občinska uprava;** občina lahko pri opravljanju upravnih nalog sodeluje z drugimi občinami, tako da skupaj ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave; v okviru skupne občinske uprave se tako lahko zagotavlja opravljanje vseh upravnih nalog, izvajanje nalog komunalnega ali inšpekcijskega nadzorstva. Pri tem ne gre za oblikovanje skupnega organa, ki bi sprejemal politične odločitve ali zagotavljal njihovo usklajevanje, temveč le za oblikovanje skupnega upravnega aparata, ki »servisira« politične predstavniške organe več občin z opravljanjem vseh ali zgolj nekaterih upravnih nalog. Skupno občinsko upravo ustanovita najmanj dve občini, njun organ pa je ustanovljen, ko splošni pravni akt o njegovi ustanovitvi sprejmejo občinski sveti vseh sodelujočih občin (Vlaj 2004, 282).

4 SKUPNE OBČINSKE UPRAVE

4.1 Oblike medobčinskega sodelovanja

Oblike medobčinskega sodelovanja, ki se nanašajo na izvajanje nalog in pristojnosti občin, delimo na tiste, ki jih je mogoče uporabiti le za izvajanje upravnih nalog občinske uprave, in na tiste, ki omogočajo izvajanje javnih služb ali celo obojega. Ne glede na delitve se prostovoljno sodelovanje občin lahko odvija skozi:

- ustanavljanje skupnih organov za upravljanje skupnih javnih zavodov, podjetij in skladov,
- ustanavljanje organov skupne občinske uprave,
- soustanoviteljstvo skupnih javnih zavodov, podjetij in skladov ter
- ustanavljanje interesnih zvez,
- povezovanje v združenja,
- mednarodno sodelovanje lokalnih skupnosti⁴ (Lavtar 2008, 6).

Oblike medobčinskega sodelovanja je opredelil že prvi Zakon o lokalni samoupravi, ki je bil sprejet decembra leta 1993 (ZLS, 6. čl.). Temeljna določila o sodelovanju med občinami so zapisana v 6. členu Zakona o lokalni samoupravi, ki določa, da občine med seboj prostovoljno sodelujejo zaradi skupnega urejanja in opravljanja lokalnih zadev javnega pomena. V ta namen ustanavljajo zveze, lahko združujejo sredstva in v skladu z zakonom ustanavljajo skupne organe ter organe skupne občinske uprave, ustanavljajo in upravljajo sklade, javne zavode, javna podjetja in ustanove. Občine se zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja svojih interesov povezujejo v združenja. Občine, njihove zveze in združenja lahko sodelujejo tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav in z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti (ZLS-UPB2, 6. čl.).

Določila, ki opredeljujejo sodelovanje med občinami, temeljijo na evropski listini o lokalni samoupravi (MELLS), katere podpisnica je tudi Republika Slovenija. Določila so zapisana v 10. členu MELLS, ki govori o pravici lokalnih oblasti do združevanja. V tem členu je zapisano, da

⁴ Zaradi specifičnosti narave avtor ne obravnava oblik povezovanja občin v združenja in mednarodnega sodelovanja med lokalnimi skupnostmi, vendar sem ti dve obliki sodelovanja dodal sam zaradi popolnejšega pregleda.

imajo lokalne oblasti pri izvajanju svojih pooblastil pravico sodelovati in v okviru zakona oblikovati konzorcije z drugimi lokalnimi oblastmi za izvajanje nalog skupnega pomena. V vsaki državi se prizna pravica lokalnih skupnosti do združevanja za varstvo in pospeševanje skupnih koristi in do mednarodnega združevanja lokalnih skupnosti. Pod pogoji, ki jih določi zakon, imajo lokalne oblasti pravico do sodelovanja z ustreznimi organi v drugih državah (MELLS, 10. čl.).

4.2 Skupne občinske uprave

Skupna občinska uprava je ena izmed oblik medobčinskega sodelovanja. Ne gre za oblikovanje skupnega organa, ki bi sprejemal politične odločitve ali zagotavljal njihovo usklajevanje, temveč za oblikovanje skupnega upravnega aparata, ki »servisira« župane in občinske svete več občin z vsemi ali nekaterimi upravnimi nalogami. Skupna uprava ni edinstvena iznajdba naše lokalne samouprave, temveč jo poznajo v številnih tujih ureditvah. Gre za racionalizacijo organiziranja uprave, ki je v korist vseh občin, ki sodelujejo v tej obliki povezovanja (Vlaj 2006, 196).

Države imajo navadno podobne razloge za ustanovitev različnih oblik medobčinskega sodelovanja. Glavni motiv za medobčinsko sodelovanje je želja po uspešnosti upravljanja, da se zagotovi, da so lokalne strukture ustrezne in realne, kar zadeva izvajanje pristojnosti. Bistvo je zagotoviti, da se ključne naloge izvajajo odgovorno in učinkovito. Racionalizacija te vrste se je na splošno začela v evropskih državah z zmanjšanjem števila občinskih organov občin (Žohar 2010, 90).

Skupno občinsko upravo ustanovita najmanj dve občini, navzgor pa število ni omejeno. Dogovor o ustanovitvi skupne uprave ni odvisen od soseščine občin, čeprav si je v praksi težko predstavljati, da bi skupno upravo ustanovile občine, ki ne mejijo druga na drugo (Vlaj, 2006: 196). Medobčinsko sodelovanje institucionalizira sodelovanje med občinami ali drugimi lokalnimi oblastmi v bližini teh skupnosti, ki jih imajo za skupno upravljanje nekaterih pomembnih storitev (Žohar 2010, 86).

Pri tem občina ne more opravljati za drugo občino vseh nalog občinske uprave, lahko pa se sosednje občine odločijo za ustanovitev enega ali več organov skupne občinske uprave. Organ

skupne občinske uprave vodi predstojnik, ki ga imenujejo in razrešujejo župani občin, ki so le-ta organ ustanovili (Žagar 2003, 35).

Organ skupne občinske uprave vodi uradnik na položaju.⁵ Organ skupne občinske uprave je neposredni uporabnik občinskega proračuna tiste občine, v kateri ima sedež, vendar brez statusa javnega prava (ZLS-UPB2, 49.b čl.). Vodje skupnih občinskih uprav nimajo določenega mandata, njihova izobrazba pa se določi z odlokom o ustanovitvi SOU in v skladu z aktom o sistematizaciji delovnih mest (ZLS-UPB2, 49.d čl.).

4.3 Postopek ustanovitve SOU

Osnovni akt, s katerim občine prenesejo naloge iz svojih izvirnih pristojnosti na organ skupne občinske uprave, je odlok. Kot obvezen in najpomembnejši pravni akt pri ustanovitvi organa skupne občinske uprave je odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave. Je temeljni ustanovitveni akt, ki ga sprejmejo občinski sveti na podlagi svojih odlokov o organizaciji in delovnem področju občinske uprave (ZLS-UPB, 49.a čl.). Z odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave se določijo ime in sedež organa, razmerja do občin soustanoviteljic in druge zadeve, pomembne za delovanje tega organa (ZLS-UPB, 49.b čl.).

Pri pripravi odloka je potrebno upoštevati nekatera temeljna načela: predpis mora biti zakonit, notranje skladen in sprejet po demokratičnem postopku. Vsebinsko je potrebno urediti tudi glavne lastnosti, ki jih vsebuje vsak odlok: kdo so občine ustanoviteljice, ime skupnega organa, sedež SOU, delovno področje oziroma naloge, za katere je bil skupni organ ustanovljen, kdo imenuje in razrešuje vodjo SOU, kdo in na kakšen način odloča o sklenitvi oziroma prenehanju delovnega razmerja zaposlenih v SOU, kako se bodo med občinami ustanoviteljicami SOU delila sredstva za delo organa, vprašanje določbe o finančnem načrtu SOU ter na kakšen način se omogoči in izvede izstop občine ustanoviteljice.

Pri pripravi in sprejemu predpisa za organ skupne občinske uprave izhajamo iz naslednjih štirih predpostavk:

⁵ Pred novelo zakona se je imenoval predstojnik skupne občinske uprave, kar pa ni bilo v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih. V SOU so predstojniki vsi župani občin ustanoviteljic.

- predpis sprejema vsak občinski svet posebej,
- predpis se uporablja v organu in za organ, ki ga »tvori« več občin,
- veljavnost predpisa je vezana na objavo v uradnem glasilu vsake od občin,
- začetek uporabe predpisa je vezan na isti rok oziroma datum.

Osnutek odloka – prva obravnava

Pri pripravi osnutka odloka se morajo župani bodočih občin ustanoviteljic skupne občinske uprave dogovoriti, kdo bo pripravil osnutek odloka. Osnutek odloka pripravijo usposobljeni uslužbenci, zaposleni v občinski upravi, ki poznajo pripravo predpisov in nomotehnična pravila. Posebnost odloka o ustanovitvi SOU je v zahtevi, da se vsa nerešena vprašanja uredijo na ravni županov že pred predložitvijo osnutka odloka v obravnavo na občinskih svetih.

Predlog in sprejem odloka – druga obravnava

Po prvi obravnavi odloka na vseh občinskih svetih se morajo predstavniki občin ponovno sestati, da pogledajo pripombe s prve obravnave. Dogovoriti se je treba, katere pripombe se bodo upoštevale in katere ne, ter kako pripombe vnesti v besedilo členov. Gradivo pripravi isti javni uslužbenec kot pri pripravi osnutka odloka. Gre za posebnost sprejema predpisa, ker ga uporablja več občin, sprejema se v več občinskih svetih, sprejeto besedilo pa mora biti enako povsod. Po besedah Neže Vodušek iz Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko je bistvena predhodna kvalitetna uskladitev, saj se s tem izognemo amandmajski obravnavi, ki lahko uveljavitev odloka zelo oteži.

Objava odloka in njegova uveljavitev⁶

⁶ Začetek veljavnosti pravnega predpisa je ustavna kategorija. Ustava določa objavo predpisa kot pogoj za njegovo veljavnost. Tako zagotovljena možnost seznanitve s predpisom, preden začne veljati, je sestavni del pravne države in načela zakonitosti. Dokler ni predpis objavljen v (ustreznem) uradnem glasilu, ne more začeti veljati. Predpis pravno obstaja kot predpis, čim je kot tak objavljen v predpisanem uradnem glasilu (drugi odstavek 154. Člena ustave), ni pa s tem še veljaven. (Nomotehnične smernice Službe Vlade RS za zakonodajo, Ur. l. RS2008, str 99).

Občinski predpis mora biti objavljen v uradnem glasilu občine tistega občinskega sveta, ki je predpis sprejel. Statut občine pa določa točen naziv uradnega glasila, v katerem občina objavlja svoje predpise. Vsaka od občin ustanoviteljic mora objaviti sprejeti odlok v svojem uradnem glasilu.

V skladu z načelom zakonitosti objava odloka samo v Uradnem listu RS ni dovolj, odlok mora biti objavljen tudi v uradnih glasilih občin ustanoviteljic SOU. Pomembno je tudi, da se v končni določbi navede objava in veljavnost v uradnih glasilih vseh občin ustanoviteljic (Vodušek 2010, 6–10).

4.4 Nastanek in razvoj SOU v Sloveniji

Spremembe in dopolnitve krovnega zakona za delovanje SOU

Zakon o lokalni samoupravi je krovni zakon o lokalni samoupravi, zato se mi zdi pomembno predstaviti glavne spremembe in dopolnitve 49. člena ZLS, ki predstavlja temelj za ustanavljanje in delovanje skupnih občinskih uprav v takšni obliki, kot jo poznamo danes.

Institut skupne občinske uprave je bil prvič omenjen v Zakonu o lokalni samoupravi že leta 1993. Ta oblika sodelovanja med občinami je v zakonu iz leta 1993 zelo ohlapno omenjena v 49. členu ZLS, ki pravi, da imajo lahko manjše občine skupno občinsko upravo (ZLS, 49. čl).

Leta 1997 so bili s 13. členom ZLS-H, k 49. členu dodani: 49.a, 49.b, 49.c in 49.č člen Zakona o lokalni samoupravi. 49. a člen prepoveduje sodelovanje med občinskimi upravami na podlagi pogodbenega odnosa, 49. b člen opredeli predstojnika organa skupne občinske uprave, 49. c člen govori o izvrševanju nalog SOU in nazadnje 49. č člen ki določi način zagotavljanja sredstev za delo organa SOU (ZLS-H, 13. čl.).

Leta 1998 je bil zakon dopolnjen z določbo o organizacijskem aktu in sistematizaciji delovnih mest, dodan je bil 49.d člen. S splošnim aktom o organizaciji in delovnem področju organov občinskih uprav, se določi izobrazba tajnika občine in predstojnika skupne občinske uprave (ZLS-J, 49.d čl.).

Leta 2002 je bil zakon dopolnjen z določbami o načinu upravljanja in vodenja organov skupne občinske uprave in načinu ustanovitve SOU, ki določi da organ skupne občinske uprave, ali skupno službo občin za opravljanje posameznih nalog občinske uprave ustanovijo občinski sveti na podlagi splošnih aktov iz drugega odstavka 49. člena ZLS. (ZLS-L, 7. čl.).

Leta 2005 je bila dodana določba o načinu zagotavljanja sredstev za delovanje SOU in načinom njenega finančnega poslovanja (ZLS-M, 19, čl.).

Leta 2007 je prišlo do vsebinske spremembe 49.b člena o finančnem poslovanju, določeno je tudi, da uradnik na položaju vodi organ skupne občinske uprave in določi vsebino odloka o ustanovitvi SOU (ZLS-N 17. čl.).

Povezovanje občin pred spremembo zakonodaje

Po sprejetju prvega krovnega zakona o lokalni samoupravi v samostojni Sloveniji, decembra leta 1993 so z letom 1995 začele delovati novo nastale občine in s tem izvajati svoje naloge, kar pa je za marsikatero novonastalo občino predstavljalo veliko finančno in kadrovsko breme.

Občine so se posluževale številnih državnih pomoči, medsebojno so si izmenjavale informacije in izkušnje, nekatere občine pa so podpisale tudi pogodbe o medsebojnem sodelovanju. Pri tem so imele več kadrov občine s sedežem v bivši občini. Tako so občine s svojo upravo pogodbeno izvajale določene naloge za druge občine (urejanje prostora, varstvo okolja, inšpekcijske službe). Zakon o lokalni samoupravi iz leta 1993 v 49. členu omogoča, da imajo manjše občine lahko skupno občinsko upravo, vendar tega člena občine niso uporabljale, saj je bila pogodbeno povezava enostavnejša. (Napast 2009, 6).

Ustanavljanje SOU po spremembi zakonodaje leta 1997

Leta 1997 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi ki je 13. členu tega zakona prepovedal sodelovanje občin na podlagi pogodbenih povezav, ki jih je dopuščal zakon iz leta 1993 (ZLS-H, 13 čl.). Spremembo je predstavljal novi 49.a člen, ki govori,

»da občina ne more upravljati za drugo občino nalog, ki so po zakonu ali predpisu naloge občinske uprave« (ZLS-H, 49.a čl.). Kljub prepovedi, pa je večina občin nadaljevala sodelovanje na podlagi pogodbenih odnosov neglede na težave, ki bi lahko nastale zaradi nespoštovanja zakonodaje.

.Do leta 2004 sta se ustanovili le dve skupni občinski upravi. Prva skupna občinska uprava v samostojni Sloveniji je leta 1999 nastala na Ptujju in je vključevala trinajst občin podravske regije. Druga SOU je bila ustanovljena v Šmarjah pri Jelšah leta 2000, v njej pa je bilo povezanih šest občin.

V letih 2004–2006 je bilo ustanovljenih deset SOU. V tem obdobju financiranje še ni bilo znano, saj je bil Zakon o financiranju občin (ZFO-1) sprejet šele konec leta 2006. V teh desetih SOU je bilo povezanih 39 občin.

Po sprejetju Zakona o financiranju občin iz leta 2006, ki je zagotovil dodatna sredstva iz državnega proračuna v višini 50 % v preteklem letu realiziranih odhodkov za financiranje SOU, (ZFO-1, 26. čl.) so se v letu 2007 in zlasti 2008 hitro ustanovljale nove SOU.⁷ V novih petindvajsetih SOU je sodelovalo 136 občin.

Do konca leta 2008 je bilo ustanovljenih že 37 SOU, v katerih je sodelovalo že 198 občin (posamezne občine so vključene tudi v dveh SOU in so štete dvakrat). Po dostopnih podatkih ni bilo vključeno v SOU le 50 občin, kar pomeni manj kot četrtnina vseh občin.

Do vključno leta 2010 je bilo ustanovljenih 45 SOU, ki povezujejo 240 občin (posamezne občine so vključene v dveh SOU in so štete dvakrat), dejansko število vseh vključenih občin po podatkih Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko pa je 186 občin povezanih v SOU. Tako je po podatkih Službe Vlade Republike Slovenije v državi le 24 nepovezanih občin.

Ustanavljanje SOU po spremembi zakonodaje leta 1997 sem povzel v štirih sklopih, ki so tudi grafično predstavljeni.

⁷ Tudi občine, ki so imele pogodbene odnose, so ustanovljale SOU.

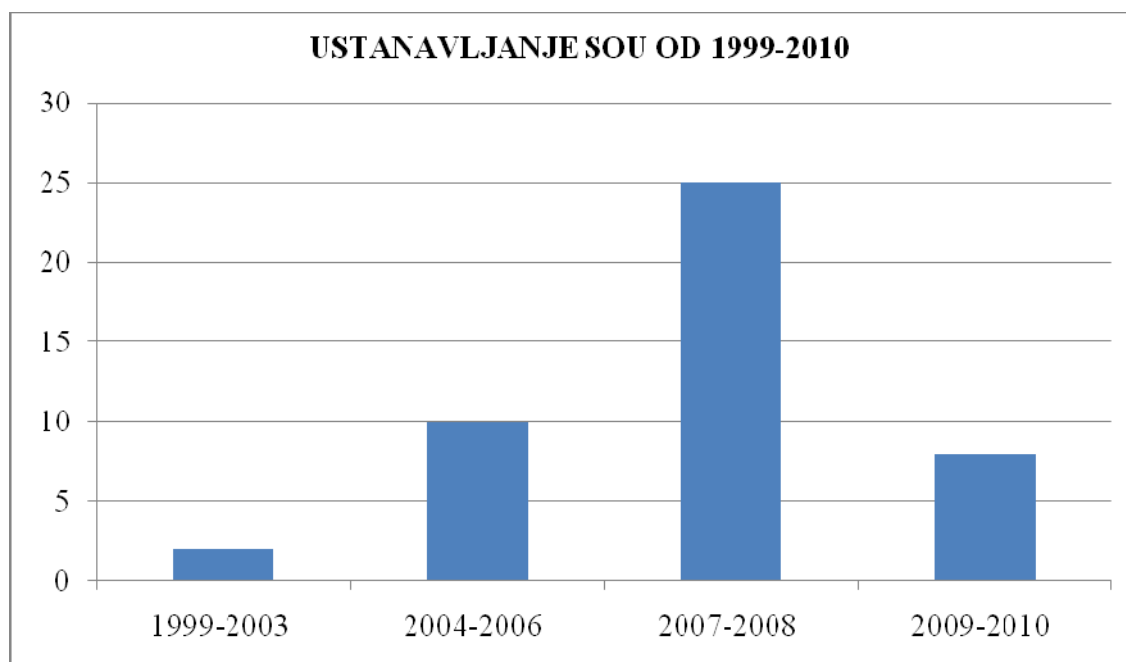
1999–2003 (2 SOU)

2004–2006 (10 SOU)

2007–2008 (25 SOU)

2009–2010 (8 SOU)

Graf 4.1: Ustanavljanje SOU od 1999–2010

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

4.5 Analiza SOU v Sloveniji

Tabela 4.1: SOU v Sloveniji

Zap.št.	SEDEŽNA OBČINA	PODROČJE	št. občin
1	BELTINCI	Medobčinski inšpektorat	5
2	DOLENJSKE TOPLICE	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	3
3	JESENICE	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	4
4	LENDAVA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	3
5	PTUJ	Organ skupne občinske uprave občin v spodnjem Podravju	18
6	ROGAŠKA SLATINA	Sou občinsko redarstvo	2
7	ŠKOFJA LOKA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	3
8	ŠKOFLJICA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	2
9	ŠMARJE PRI JELŠAH	Cz in požarna varnost	6
10	TABOR	Skupna občinska uprava	2
11	TRZIN	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	6
12	VELENJE	Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja	15
13	VELENJE-SAŠA	Urad za okolje in prostor Saša regije	9
14	VOJNIK	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	8
15	VRHNIKA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	7
16	MARIBOR	Medobčinski inšpektorat	18
17	VELIKE LAŠČE	Medobčinski inšpektorat	3
18	BOVEC	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	4
19	SLOVENJ GRADEC	Urad za pripravo projektov in občinske redarske službe	5
20	LOGATEC	Skupna notranja revizijska služba	5
21	SLOVENSKE KONJICE	Medobčinski urad	3
22	MORAVSKE TOPLICE	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	10
23	ORMOŽ	Medobčinska uprava	3
24	DRAVOGRAD	Medobčinski inšpektorat Koroške	10

25	ŠENTJERNEJ	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	3
26	ŽELEZNIKI	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	2
27	LJUTOMER	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	6
28	LITIJA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	4
29	POSTOJNA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	5
30	SEŽANA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	4
31	SEŽANA	Medobčinska notranje revizijska služba	4
32	KRANJ	Medobčinski inšpektorat in redarstvo Kranj	7
33	JESENICE	Notranja revizijska služba	5
34	ČRNOMELJ	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	3
35	KRŠKO	Inšpektorat-skupni prekrškovni organ	5
36	CELJE	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	3
37	ŠEMPETER-VRTOJBA	Medobčinska uprava	3
38	SLOVENSKA BISTRICA	Cz in požarna varnost	2
39	TRBOVLJE	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	3
40	POLJČANE	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	2
41	KOSTEL	Medobčinska uprava	2
42	BLED	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	2
43	KRANJ	Skupna služba notranje revizije Kranj	4
44	MARIBOR	Medobčinsko redarstvo	18
45	GORNJA RADGONA	Medobčinski inšpektorat in redarstvo	2

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Po podatkih Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko je bilo v Sloveniji do aprila 2010 ustanovljenih 45 skupnih občinskih uprav. V vseh skupnih občinskih upravah je vključenih 240 občin, kar pomeni, da so nekatere občine vključene v več SOU hkrati, takšnih občin je v Sloveniji 54. Število vseh občin, ki so vključene v eno ali več skupnih občinskih uprav, je po podatkih Službe Vlade 186. Glede na to, da imamo v Sloveniji 210 občin, je v državi le 24 občin, ki niso vključene v nobeno SOU. V SOU je tako vključenih 88,6 % vseh slovenskih občin.

Število občin ustanoviteljic skupne občinske uprave se giblje od dveh pa do osemnajst občin

ustanoviteljic. Najmanj 2 občini ustanoviteljici sta tudi pogoj za ustanovitev SOU, navzgor pa število občin ustanoviteljic SOU ni omejeno. V Sloveniji imamo kar 8 SOU z le dvema občinama ustanoviteljicama in 3 SOU s kar osemnajstimi občinami ustanoviteljicami, vse tri SOU z osemnajstimi občinami ustanoviteljicami so na severovzhodnem delu države: to sta sedežni občini Ptuj in Maribor s kar dvema organoma SOU. Največ SOU z večjim številom občin ustanoviteljic je prav tako na območju severovzhodne Slovenije, kar gre pripisati dejstvu, da je prav na tem območju največje število majhnih občin, katerih število prebivalcev ne dosega zakonsko določene meje za ustanovitev občine, to je 5000 prebivalcev. SOU z večjim številom občin ustanoviteljic so tako SOU s sedežem v Mariboru (18), na Ptujju (18), v Velenju (15), v Moravskih Toplicah (10), v Dravogradu (10) ter v Vojniku (8). V povprečju je na ravni države v eni SOU povezanih pet občin ustanoviteljic.

Povezana občina z najmanj prebivalci je občina Hodoš s 322 prebivalci, povezana občina z največ prebivalci pa je Mestna občina Maribor s 113.112 prebivalci. Iz podatkov je razvidno, da se za ustanovitev SOU odločajo tako majhne kot tudi zelo velike občine, kljub temu pa je v povezanih občinah po popisu prebivalstva l. 2008 v povprečju živelo 5.697 prebivalcev, v nepovezanih občinah pa je v povprečju živelo 16.751 prebivalcev.

Od enajstih mestnih občin v Republiki Sloveniji je šest mestnih občin povezanih v SOU (Celje, Kranj, Maribor, Ptuj, Slovenj Gradec in Velenje), pet mestnih občin pa je nepovezanih (Koper, Ljubljana, Murska Sobota, Nova Gorica in Novo Mesto). Vse povezane mestne občine se nahajajo v severovzhodnem delu Slovenije razen Kranja, nepovezane Mestne občine pa se nahajajo v drugih delih države, izjema je le Mestna občina Murska Sobota.

4.5.1 Organi ustanovljeni znotraj skupnih občinskih uprav:

- medobčinsko redarstvo in komunalni nadzor,
- služba za občinsko redarstvo in cestno inšpekcijo,
- skupna občinska uprava (področje urejanja prostora, varstvo okolja, inšpekcijski nadzor in gospodarska infrastruktura),

- skupni organ občinska uprave za področje civilne zaščite in požarne varnosti,
- skupna občinska uprava (inšpekcijsko nadzorstvo, občinsko redarstvo, notranji finančni nadzor, proračunsko računovodstvo, urejanje prostora),
- urad za okolje in prostor regije Saša (prostorska ureditev in prostorsko načrtovanje, ohranjanje kulturnih spomenikov in kulturne dedščine, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami),
- medobčinska uprava (inšpekcije, redarstvo, nadzor cest),
- urad za pripravo projektov in občinske redarske službe,
- skupna notranja revizijska služba,
- medobčinski urad (upravne, strokovne, razvojne in pospeševalne naloge občin na področju urejanja okolja ter nalog na področju zagotavljanja in izvajanja javnih služb),
- medobčinska uprava (občinska inšpekcija in redarstvo, urejanje prostora, notranji finančni nadzor) (Sušnik 2008, 24).

4.5.1.1 Najbolj pogosti skupni organi

Največ povezav med občinami ustanoviteljicami skupnih občinskih uprav je na področju prekrškovnih organov, to je medobčinski inšpektorat in redarstvo. Uprav, ustanovljenih z namenom izvajanja inšpekcijskih in redarskih služb, je 26 (Medobčinski inšpektorat in redarstvo). Ustanovljeni so tudi skupni organi z namenom izvajanja samo redarskih ali inšpekcijskih služb, takšna organa sta po dva, torej 2 organa za izvajanje inšpekcijskih služb in 2 organa za izvajanje redarske službe. Samo na področju prekrškovnih organov je tako ustanovljenih kar 30 SOU.

Na ravni države je ustanovljenih tudi 7 skupnih občinskih uprav ali medobčinskih uradov s širokim področjem nalog (inšpekcijski nadzor, redarstvo, notranji finančni nadzor, nadzor cest, urejanje prostora, varstvo okolja, gospodarska infrastruktura ...).

Kot tretji najbolj pogost skupni organ občinske uprave bi izpostavil skupno službo za notranjo

revizijo, na ravni države so takšni skupni organi 4.

Pri pregledu nalog, za katere so bile ustanovljene SOU, izstopajo povezave na področju prekrškovnih organov, kot sta inšpektorat in redarstvo. Samo na tem področju je ustanovljenih kar 30 SOU. Tudi pri ustanavljanju skupnih občinskih uprav s širšim področjem delovanja so pri pregledu nalog največkrat zastopane prav inšpekcijske in redarske službe. Največ povezav med občinskimi upravami slovenskih občin je tako na področju prekrškovnih organov, torej inšpekcijskih in redarskih služb, saj imajo predvsem pri zagotavljanju teh nalog občinske uprave manjših občin težave pri zagotavljanju kadrovskih in finančnih virov.

5 MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO

Skupna občinska uprava je primerna oblika tudi za organizacijo redarske in inšpekcijske službe; eno od teh dveh področij ali pa kar obe sta lahko vključeni v delovno področje skupne občinske uprave, lahko pa se skupna uprava ustanovi samo za ti dve poročji. V tem primeru bi lahko govorili o skupnem nadzornem (inšpekcijskem in redarskem) upravnem organu ali kar o medobčinski inšpekcijski in redarski službi (Vlaj 2006, 196).

Občina se ne sme dogovoriti z drugo občino, da bi zanjo opravljala naloge, ki po zakonu ali drugem predpisu spadajo v pristojnost občinske uprave, razen strokovnih in tehničnih nalog (49.a člen). Naloge komunalnega nadzorstva in inšpekcijskega nadzorstva zagotovo sodijo med takšne naloge. Glede na to si občina teh »storitev« ne more zagotoviti s pogodbo z drugo občino. To velja četudi je »ponudnica« upravnih nalog t. i. sedežna občina, to je občina, ki je nastala na sedežu nekdanje občine. Občina pa lahko pri opravljanju upravnih nalog sodeluje z drugimi občinami, tako da ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave. V okviru skupne občinske uprave se lahko zagotovi opravljanje vseh upravnih nalog: izdajanje posamičnih upravnih aktov, priprava strokovnih podlag za odločanje župana in občinskega sveta,

računovodsko finančna služba itd. V okviru skupne občinske uprave se lahko zagotovi tudi opravljanje nalog komunalnega in inšpekcijskega nadzorstva (Vlaj 2006, 196–197).

Občina v okviru svojih ustavnih in zakonskih pristojnosti opravlja tudi regulativno nalogo – s svojimi predpisi ureja pravna razmerja na svojem območju. Logičen nasledek pa je nadzorna naloga; občinski organi morajo zagotoviti tudi nadzor nad uresničevanjem oziroma spoštovanjem občinskih predpisov (Virant v Vlaj 2006, 197). Naloge inšpekcijskega nadzora in naloge komunalnega redarstva so občinske upravne naloge (Vlaj 2006, 197). Inšpektor in občinski redar sta javna uslužbenca, ki morata ravnati v skladu s kodeksom javnih uslužbencev, hkrati pa sta to javna uslužbenca s posebnimi pooblastili (Kos 2010, 51).

Naloge občinskega redarstva in pooblastila občinskih redarjev so materialno, torej po vsebini, določene z zakonom in občinskimi predpisi. Pooblastila občinskega redarja vključujejo tudi represivne ukrepe in sredstva fizične sile, znana kot policijska pooblastila. ZORed jih določa za občinskega redarja, da si z njihovo uporabo pomaga pri opravljanju nalog občinskega redarstva (Kos 2010, 51).

5.1 Organiziranost skupnih (medobčinskih) inšpekcijskih služb v preteklosti

Zgodovina občinskih služb, sicer v drugačni organiziranosti, kot jo v večini občin poznamo danes, sega v 80. leta prejšnjega stoletja. Takrat so bile medobčinske inšpekcijske službe organizirane za več občin, le da so znotraj medobčinskih služb delovale vse inšpekcije, saj ni bilo ločitve na državne in občinske inšpekcijske službe.

Tako je bilo v letih 1980–1995 na območju Republike Slovenije organiziranih več skupnih inšpekcijskih organov, ki so bili pravne, samostojne osebe. Znotraj teh organov so bile tudi Komunalne inšpekcije (bodoče občinske inšpekcije) kot ene od inšpekcij.

Organiziranost inšpekcijskih služb:

- 1979 Uprava za inšpekcijske službe Novo Mesto
- 1979 Uprava inšpekcijske službe Ptuj

- 1980 Uprava za inšpekcijske službe Dravograd
- 1980 Sekretariat za inšpekcijske službe Koper
- 1980 Uprava za inšpekcijske službe za Gorenjsko-Kranj
- 1980 Medobčinski inšpektorat Krško
- 1980 Uprava za inšpekcijske službe Murska Sobota
- 1981 Medobčinski inšpektorat Trbovlje
- 1981 Medobčinski inšpektorat Nova Gorica
- 1981 Medobčinski inšpektorat Postojna
- 1982 Medobčinski inšpektorat Idrija
- 1982 Oddelek za inšpekcijske službe Kočevje
- 1983 Uprava za inšpekcijske službe Maribor

Tovrstna organiziranost inšpekcij se je obdržala do sprejetja Zakona o upravi in Zakona o organizaciji in delovnih področij ministrstev v letu 1994, ko je država prevzela od občin vse upravne naloge in pristojnosti na področjih, za katera so bila ustanovljena posamezna ministrstva, ter vse druge z zakonom določene upravne naloge oblastnega značaja iz pristojnosti občin.

Takrat so se tudi razformirale inšpekcijske službe, ki so delovale v sklopu občin kot medobčinske inšpekcijske službe ali pa za več občin kot medobčinski inšpektorati. Na nivoju novonastalih občin so ostale edino Komunalne inšpekcije, pa še te so se v nekaterih občinah razpustile in so bili inšpektorji premeščeni v različne službe. Sčasoma so tudi občine spoznale, da ni mogoče učinkovito izvajati izvirmih pristojnosti brez lastnih nadzorstvenih služb in so pričele ustanavljati občinske inšpekcije (Švajger 2009, 80–81).

5.2 Zakonska podlaga za delo občinskih inšpekcijskih in redarskih služb

Pri predstavitvi zakonske podlage za delovanje medobčinskih inšpekcijskih in redarskih služb sem se osredotočil predvsem na posamezne določbe spodaj naštetih zakonov, ki se nanašajo le na lokalne inšpekcijske in redarske službe. Zakonsko izhodišče za delovanje MIRED predstavlja Zakon o lokalni samoupravi, saj omenjeni zakon predstavlja podlago za oblikovanje skupnih organov občinske uprave. Nadaljnje pogoje za delovanje MIRED pa je bilo potrebno urediti z ostalimi področnimi zakoni, ki so omogočili, da se lahko določbe, zapisane v ZLS, uresničijo tudi v praksi.

ZLS – Zakon o lokalni samoupravi

Pravno podlago za ustanovitev medobčinskih inšpektoratov in redarstev predstavlja 49.a člen Zakona o lokalni samoupravi. V tem členu je zapisano, da občina ne more opravljati za drugo občino nalog, ki so po zakonu ali drugem predpisu naloge občinske uprave, razen strokovnih in tehničnih nalog, kamor spadajo tudi inšpekcijske in redarske službe. Na podlagi zgoraj omenjenega člena se lahko občine odločijo, da ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave.

Za finančno poslovanje organa skupne občinske uprave se uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance o neposrednih uporabnikih občinskih proračunov. Organ skupne občinske uprave je neposredni uporabnik občinskega proračuna tiste občine, v kateri ima sedež. Organ skupne občinske uprave vodi uradnik na položaju. Z odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave se določijo ime in sedež organa, razmerja do občin soustanoviteljic in druge zadeve, pomembne za delovanje organa skupne občinske uprave (ZLS-UPB2, 49.b čl.).

Pri izvrševanju upravnih nalog nastopa organ skupne občinske uprave kot organ tiste občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada.

Organ skupne občinske uprave mora pri izvrševanju upravnih nalog ravnati po usmeritvah župana in nalogih tajnika občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja organa skupne občinske uprave pa po skupnih usmeritvah vseh županov občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile.

Predstojnik organa skupne občinske uprave odgovarja za izvrševanje upravnih nalog, ki spadajo v krajevno pristojnost posamezne občine, županu in tajniku te občine, za delo organa skupne občinske uprave v celoti pa skupaj vsem županom občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile (ZLS-UPB2, 49.c čl.).

Sredstva za delo organa skupne občinske uprave zagotavljajo občine, ki so organ občinske uprave ustanovile, v razmerju števila prebivalcev posamezne občine do števila vseh prebivalcev teh občin, v kolikor ni drugače določeno z ustreznim odlokom (ZLS-UPB2, 49.č čl.).

S splošnim aktom o organizaciji in delovnem področju organov občinske uprave oziroma z aktom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave ter v aktu o sistematizaciji delovnih mest se določi izobrazba tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave.

Pri določanju izobrazbe tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave v aktih iz prejšnjega odstavka je treba upoštevati, da je za odločanje o upravnih stvareh lahko pooblaščen, kdor izpolnjuje z zakonom predpisane pogoje (ZLS-UPB2, 49.d čl.).

Pri Zakonu o lokalni samoupravi se mi zdi pomembno omeniti tudi 50.a člen tega zakona, kjer je določeno, da občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti. V drugem odstavku omenjenega člena je tako določeno, da se lahko za opravljanje nadzorstva v okviru občinske uprave ustanovi občinska inšpekcija. Nadalje je določeno, da inšpekcijsko nadzorstvo neposredno opravljajo občinski inšpektorji kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v skladu z zakonom, s katerim je urejen inšpekcijski nadzor (ZLS-UPB2, 50.a čl.).

ZFO – Zakon o financiranju občin

Zakon o financiranju občin (ZFO-1) v 26. členu določa skupno opravljanje nalog občinske uprave. Občini se v tekočem letu zagotavljajo dodatna sredstva iz državnega proračuna v višini 50 odstotkov v preteklem letu realiziranih odhodkov njenega proračuna za financiranje v skladu z zakonom organiziranega skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave. Za posamezne naloge iz prejšnjega odstavka se štejejo:

- naloge občinskega inšpekcijskega nadzorstva in občinskega redarstva;
- naloge notranjega finančnega nadzora in proračunskega računovodstva;
- upravne ter strokovne naloge na področju urejanja prostora ter
- naloge na področju zagotavljanja in izvajanja javnih služb.

Minister, pristojen za lokalno samoupravo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, predpiše vrsto odhodkov, način poročanja o realiziranih odhodkih in nakazovanja sredstev iz prvega odstavka tega člena. Sredstva dotacije se nakazujejo posamezni občini po dvanajstih do dvajsetega dne v mesecu z tekoči mesec. Občina je do sredstev iz prvega odstavka tega člena upravičena za financiranje tistih nalog iz drugega odstavka tega člena, ki se opravljajo za dve ali več občin in jih opravljajo zaposleni, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje strokovne izobrazbe (ZFO-1, 26. čl.).

Pravilnik

Na podlagi navedenega člena ZFO-1 in Pravilnika o vrsti odhodkov, načinu poročanja o realiziranih odhodkih in nakazovanju sredstev občinam za sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave vodja skupne občinske uprave predloži Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko najpozneje do 31. marca tekočega leta poročilo o realizaciji odhodkov skupne občinske uprave. Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko v roku 30 dni po prejetju popolnega zahtevka z odredbo ugotovi višino odhodkov za financiranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave v preteklem proračunskem letu ter določi znesek sofinanciranja in roke nakazil.

ZIN – Zakon o inšpekcijskem nadzoru

Inšpekcijski nadzor je bil do sprejema Zakona o inšpekcijskem nadzoru 11. 6. 2002 urejen v Zakonu o upravi in v številnih drugih področnih zakonih. To je pomenilo, da so med

posameznimi inšpekcijskimi službami nastajale velike razlike predvsem glede pristojnosti za delovanje in ukrepanje. S sprejetjem enotnega zakona so bile tako zagotovljene enake možnosti ukrepanja z vsemi pooblastili za zagotavljanje nadzora nad izvajanjem predpisov, za katere so pristojne inšpekcijske službe.

Zakon o inšpekcijskem nadzoru ureja splošna vprašanja inšpekcijskega nadzora, organizacijo inšpekcij, položaj, pravice in dolžnosti inšpektorjev, postopek inšpekcijskega nadzora, inšpekcijske ukrepe in druga vprašanja, povezana z inšpekcijskim nadzorom.

Zakon o inšpekcijskem nadzoru vsebuje štiri načela:

- načelo samostojnosti,
- načelo varstva javnega interesa in varstva zasebnih interesov,
- načelo javnosti,
- načelo sorazmernosti.

V zvezi z uporabo Zakona o inšpekcijskem nadzoru je določeno, da se za inšpekcije, katerih delovanje je urejeno v posebnih zakonih, Zakon o inšpekcijskem nadzoru uporablja le za tista vprašanja, ki niso urejena s temi posebnimi zakoni. Nadalje je določeno, da Zakon o lokalni samoupravi lahko določi posebnosti inšpekcije lokalnih skupnosti, čeprav se Zakon o inšpekcijskem nadzoru uporablja tudi za inšpekcijski nadzor, ki ga izvajajo organi lokalnih skupnosti. Glede na podano se zakone, ki urejajo posamezne področne inšpekcije, uporabljajo kot *lex specialis* (Ajdič-Francelj 2008, 35).

ZUP – Zakon o splošnem upravnem postopku

Zakon o splošnem upravnem postopku se pri delu inšpekcijskih organov v postopkih o prekrških uporablja subsidiarno. Zakon o prekrških določa, da se v hitrem postopku glede pristojnosti, zastopanja, jezika v postopku, vlog, vabil, zapisnikov, odločb, pregledovanja in prepisovanja spisov, rokov in narokov, vročanja in izločitve uradnih oseb smiselno uporabljajo določila Zakona o splošnem upravnem postopku, če v Zakonu o prekrških ali v kakem drugem zakonu ni drugače določeno.

Za delo inšpekcijskih služb so torej pomembne tudi nekatere določbe Zakona o splošnem upravnem postopku oziroma, natančneje, določbe, ki se nanašajo na pristojnost, jezik v postopku, vloge, vabila, zapisnike, odločbe, pregledovanje in prepisovanje spisov, roke, naroke, vročanje in izločitve uradnih oseb (Ajdič-Francelj 2008, 30).

ZP – Zakon o prekrških

Za delovanje lokalnih inšpekcijskih in redarskih služb je pomemben 6. člen Zakona o prekrških, ki pravi, da je prekršek dejanje, ki pomeni kršitev odloka samoupravne lokalne skupnosti. Omenjeni člen pomeni podlago za delo medobčinskih inšpektoratov in redarstev, saj prav te službe skrbijo za izvajanje občinskih odlokov in spremljajo morebitne kršitve.

Z uveljavitvijo novega Zakona o prekrških (ZP-1) je tako inšpektorat dobil status prekrškovnega organa. To pomeni, da inšpektor v inšpekcijskem postopku, ko zazna kršitev zakona (prekršek), odloča po poenostavljenem-hitrem postopku. Tako po uradni dolžnosti hitro in enostavno ugotovi vsa potrebna dejstva in dokaze, ki so potrebni za odločitev o prekršku.

Podlaga za delo inšpekcijskih služb v prekrškovnih postopkih je vsebovana v 45. členu, ki določa, kateri organi odločajo o prekrških. Organi za odločanje o prekrških so prekrškovni organi in sodišča. Prekrškovni organi so tudi organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblašeni, da odločajo o prekrških. Razlika med prekrškovnimi organi in sodišči je v tem, da sodišča nikoli ne začnejo postopka in ne odločajo po uradni dolžnosti, ampak vedno na podlagi obdolžilnega predloga, medtem ko za prekrškovne organe velja, da začnejo postopek o prekršku tudi po uradni dolžnosti (Jenuš in ostali 2005, 181).

Med sankcijami za prekršek, ki so določene v četrtem členu Zakona o prekrških so za inšpekcijske službe pomembne predvsem: globa, opomin, odvzem predmetov. Globa se predpiše in izreče kot glavna sankcija, opomin se izreče namesto globe, odvzem predmetov pa je stranska sankcija. Ob pogojih in na način, določen s tem zakonom, se odvzame premoženjska korist, pridobljena s prekrškom.

ZORed – Zakon o občinskem redarstvu

Zakon o občinskem redarstvu prvič celovito ureja pristojnosti občine za ustanovitev in

organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva. Zakon določa tudi pogoje za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva, pooblastila občinskega redarja, uniformo, označbe in opremo občinskih redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc (Lavtar 2007, 11).

Opravljanje nalog občinskega redarstva nalagajo občinam 13. alineja 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (ZLS UPB-1) 14. člen Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1) in Zakon o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1) v več členih (Lavtar 2007, 11).

V skladu z zakonom je občina dolžna zagotoviti kadrovske, materialne in druge pogoje za delo občinskega redarstva. Občinsko redarstvo je del občinske uprave, njena samostojna notranja organizacijska enota. Delovno področje občinskega redarstva, v okviru katerega so opredeljena njegova pooblastila, določi zakon in občina z odlokom.

Ustanovitev redarske službe

Izhodišča za organizacijo občinske redarske službe so opredeljena v 2. členu ZORed. Občina lahko organizira izvajanje nalog občinskega redarstva na tri načine:

- mestna občina ustanovi mestno redarstvo, občina pa lahko ustanovi občinsko redarstvo z odlokom, ki ga na predlog županje ali župana sprejme občinski svet;
- dve ali več občin lahko z odlokom, ki ga v enakem besedilu sprejmejo njihovi občinski sveti, ustanovi medobčinsko redarstvo kot skupni organ občinske uprave;
- če občina ne ustanovi občinskega ali medobčinskega redarstva, z odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave določi, da naloge občinskega redarstva opravlja občinski redar ali občinska redarka kot pooblaščen uradna oseba (Gostič 2007, 4–7).

ZVCP – Zakon o varnosti cestnega prometa

Dne 30. 4. 2008 je pričel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa. Pooblastila, ki jih imajo občinski redarji oziroma redarke so zapisana v 14. členu omenjenega zakona. Poleg drugih novosti je s tem zakonom občinskim redarjem dana možnost, da:

- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju ter
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo (Nunič 2008, 23).

ZJRM – Zakon o varstvu javnega reda in miru

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona. V 27. členu ZJRM je tako zapisano, da je za nadzor nad izvajanjem določb o prekrških iz 7. in 9. člena, iz prvega odstavka 11. člena, iz 12., 13., 16., 18., in 19. člena tega zakona ter prvega in tretjega odstavka 22. člena tega zakona ter za odločanje o prekrških pristojno tudi občinsko redarstvo (ZJRM, 27. čl.).

Pristojnosti občinskih redarjev na področju Zakona o varnosti v cestnem prometu in Zakona o varstvu javnega reda in miru sem podrobneje opisal v nadaljevanju naloge, kjer so opisane konkretne pristojnosti občinskih prekrškovnih organov.

Zakon o občinskem redarstvu in Zakon o prekrških sta organizacijska predpisa, Zakon o varnosti cestnega prometa in Zakon o varstvu javnega reda in miru pa dajeta občinskim in mestnim redarjem konkretna pooblastila (Lavtar 2007, 12).

5.2.1 Pristojnosti občinskih inšpektorjev in redarjev

5.2.1.1 Pristojnosti občinskega inšpektorja

Način delovanja in pooblastila inšpektorja so določeni v Zakonu o inšpekcijskem nadzoru. Inšpektorji so uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki opravljajo naloge inšpekcijskega nadzora skladno z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru.

Inšpektor samostojno opravlja naloge inšpekcijskega nadzora, vodi upravni postopek ter izdaja odločbe in sklepe v upravnem postopku. Pooblastilo za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora se izkazuje s službeno značko in izkaznico (ZIN, 18. čl.).

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pri fizični ali pravni osebi, pri kateri opravlja inšpekcijski nadzor, pravico:

- pregledati prostore, objekte, postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, predmete, blago, snovi, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov, gospodarskih družb, zavodov, drugih organizacij in skupnosti ter zasebnikov,
- pregledati poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo, kadar se vodijo in hranijo na elektronskem mediju, ter zahtevati izdelavo njihove pisne oblike, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko,
- zaslišati stranke in priče v upravnem postopku,
- pregledati listine, s katerimi se lahko ugotovi istovetnost oseb,
- brezplačno pridobiti in uporabljati osebne in druge podatke iz uradnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki se nanašajo na zavezanca in ki so potrebni za izvedbo inšpekcijskega nadzora,
- brezplačno vzeti vzorce blaga in opraviti preiskave vzetih vzorcev,
- brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav,
- fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete iz prve alineje,

- reproducirati listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente,
- zaseči predmete, dokumente in vzorce v zavarovanje dokazov,
- opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora (ZIN, 19. čl.).

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za največ 15 dni odvzame dokumentacijo, ki jo potrebuje za obravnavanje dejanskega stanja v obravnavani zadevi, če meni, da obstaja utemeljen sum kršitev zakonov ali drugih predpisov, in če s tem ne ovira dejavnosti fizične ali pravne osebe. O odvzemu dokumentacije izda inšpektor potrdilo.

Prijava mora vsebovati podatke o prijavitelju, čim natančnejšo navedbo lokacije kršitve, opis del oziroma opis nepravilnosti, navedbo kršitelja, če je znan, čas kršitve ter druge podatke, ki so pomembni s stanjem predmeta prijave. Lažna prijava je kazniva po 39. členu Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN-UPB1, 39. čl.) in se kaznuje z denarno kaznijo 500 evrov. Inšpektor je po določbi 2. odstavka 16. člena istega zakona dolžan varovati tajnost vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih opravlja inšpekcijski nadzor (ZIN-UPB1, 2. čl.).

5.2.1.2 Pristojnosti občinskega redarja

Temeljne naloge občinskih redarjev so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed):

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževati javni red in mir.

Občinski redar ima pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo,
- ustna odredba,
- ugotavljanje istovetnosti,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca.

Na podlagi ZVCP lahko občinski redarji opravljajo naslednja pooblastila:

- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,
- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb ZVCP o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Urejanje in nadzor prometa je pooblastilo za ustavljanje in nadzor voznikov in drugih udeležencev v prometu.

Pri opravljanju navedenih nalog po ZVCP občinski redarji izekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje z ZVCP in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

Pri opravljanju nalog po ZVCP sme občinski redar zahtevati od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti občinskemu redarju zahtevano listino na vpogled.

Pri urejanju prometa vozil morajo občinski redarji uporabljati znake, ki jih dajejo policisti v skladu z ZVCP in podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi.

Na podlagi ZJRM opravljajo občinski redarji poblastila s področij prekrškov, kot so:

- nedostojno vedenje,
- beračenje na javnem kraju,
- uporaba nedovoljenih predmetov,
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe,
- pisanje po objektih,
- vandalizem,
- nedovoljeno kampiranje,
- ščuvanje in razkazovanje živali z namenom povzročitve strahu ali ogroženosti,
- neupoštevanje zakonitega ukrepa javne osebe.

Zakon o prekrških določa, da o prekrških odločajo prekrškovni organi, katerih del so tudi pooblaščenice uradne osebe občinskih redarstev, s čimer je občinskemu redarjem dano pooblastilo, da odločajo o prekrških v postopku s plačilnim nalogom in hitrem postopku z odločbo.

6 SOU OSREDNJESLOVENSKE REGIJE

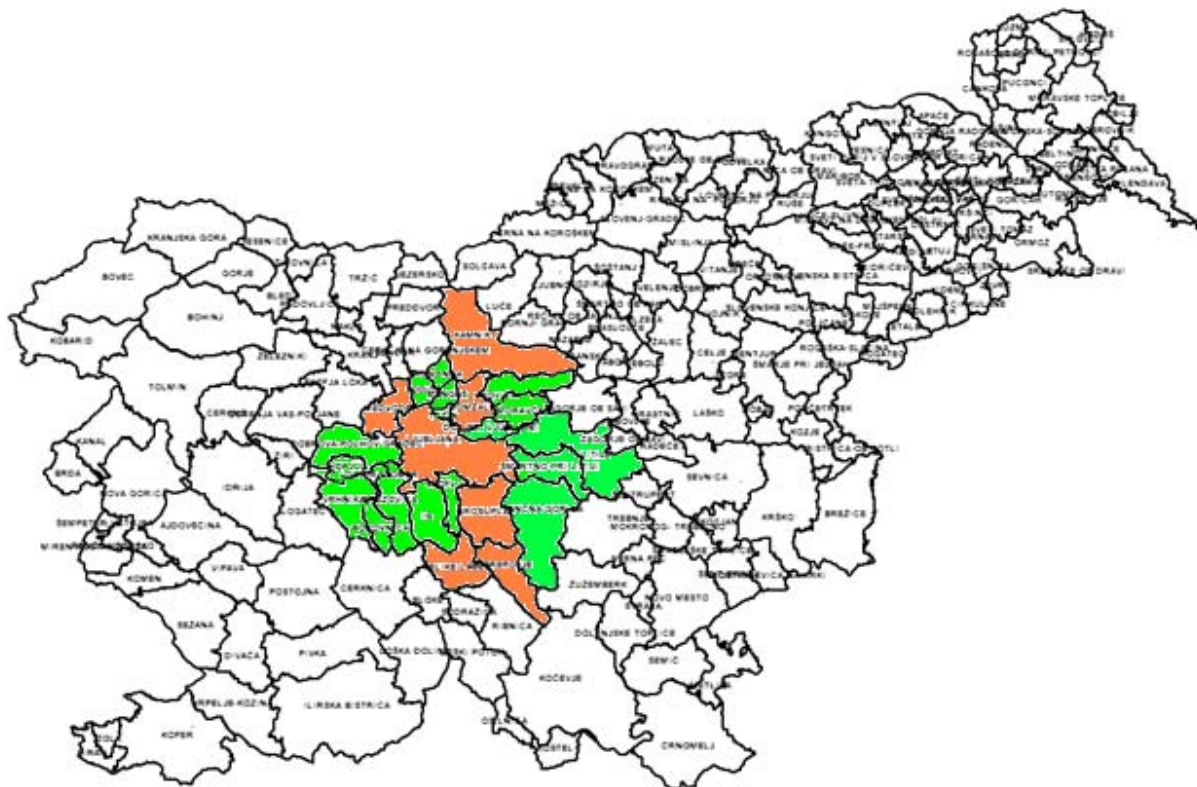
6.1 Osrednjeslovenska regija

Osrednjeslovenska regija meri 2.555 km², kar predstavlja 12,6 % ozemlja Republike Slovenije. Na tem območju živi 521.965 prebivalcev oziroma 26 % vsega prebivalstva Republike Slovenije. Povprečna gostota naseljenosti v osrednjeslovenski regiji je 204 prebivalci/km². Občina z največ prebivalci je Mestna občina Ljubljana, kjer živi 276.091 prebivalcev, prav tako je to tudi najgosteje naseljena občina v regiji, kjer živijo 1.004 prebivalci na km². Občina z najmanj prebivalci je občina Horjul, kjer živi 2.838 prebivalcev, občina z najmanjšo gostoto naseljenosti pa je občina Dobropolje, kjer je na kvadratnem kilometru živel 37 prebivalcev.

6.2 Občine v osredjeslovenski regiji

Osrednjeslovenska regija obsega 26 občin: Borovnica, Brezovica, Dobropolje, Dobrovo-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Litija, Logatec, Log-Dragomer, Lukovica, Medvode, Mengeš, Mestna občina Ljubljana, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Vodice, Velike Lašče in Vrhnika.

Slika 6.1: Občine osrednjeslovenske regije.

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

- povezane občine
- nepovezane občine

Tabela 6.1: Občine in število prebivalcev v osrednjeslovenski regiji

<i>OBČINA</i>	<i>ŠT. PREBIVALCEV</i>
BOROVNICA	3.933
BREZOVICA	10.552
DOBREPOLJE	3.824
DOBROVA-POLHOV GRADEC	7.026
DOL PRI LJUBLJANI	5.235
DOMŽALE	32.748

GROSUPLJE	18.634
HORJUL	2.838
IG	6.442
IVANČNA GORICA	15.008
KAMNIK	28.677
KOMENDA	5.082
LITIJA	14.529
LJUBLJANA	267.091
LOG-DRAGOMER	3.538
LOGATEC	12.757
LUKOVICA	5.363
MEDVODE	15.068
MENGEŠ	7.307
MORAVČE	4.832
ŠKOFLJICA	8.413
ŠMARTNO PRI LITJI	5.419
TRZIN	3.682
VELIKE LAŠČE	4.110
VODICE	4.425
VRHNIKA	15.817
SKUPAJ	521.965

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008).

- MIREN VRHNIKA
- MIREN TRZIN
- MIREN LITIJA
- MIREN ŠKOFLJICA
- NEPOVEZANE OBČINE

6.2.1 Nepovezane občine osrednjeslovenske regije

Ljubljana, Domžale, Kamnik, Grosuplje, Medvode, Dobropolje, Velike Lašče.

Tabela 6.2: Nepovezane občine osrednjeslovenske regije

	POVRŠINA	ŠT. PREBIVALCEV	ŠT. PREB. NA KM ²
--	----------	-----------------	------------------------------

LJUBLJANA	275 km ²	276.091	1.004
DOMŽALE	72 km ²	33.183	459
KAMNIK	266 km ²	28.677	108
GROSUPLJE	134 km ²	18.634	139
MEDVODE	78 km ²	15.068	194
DOBREPREPOLJE	103 km ²	3.824	37
VELIKE LAŠČE	103 km ²	4.110	40

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008).

6.2.2 Povezane občine osrednjeslovenske regije

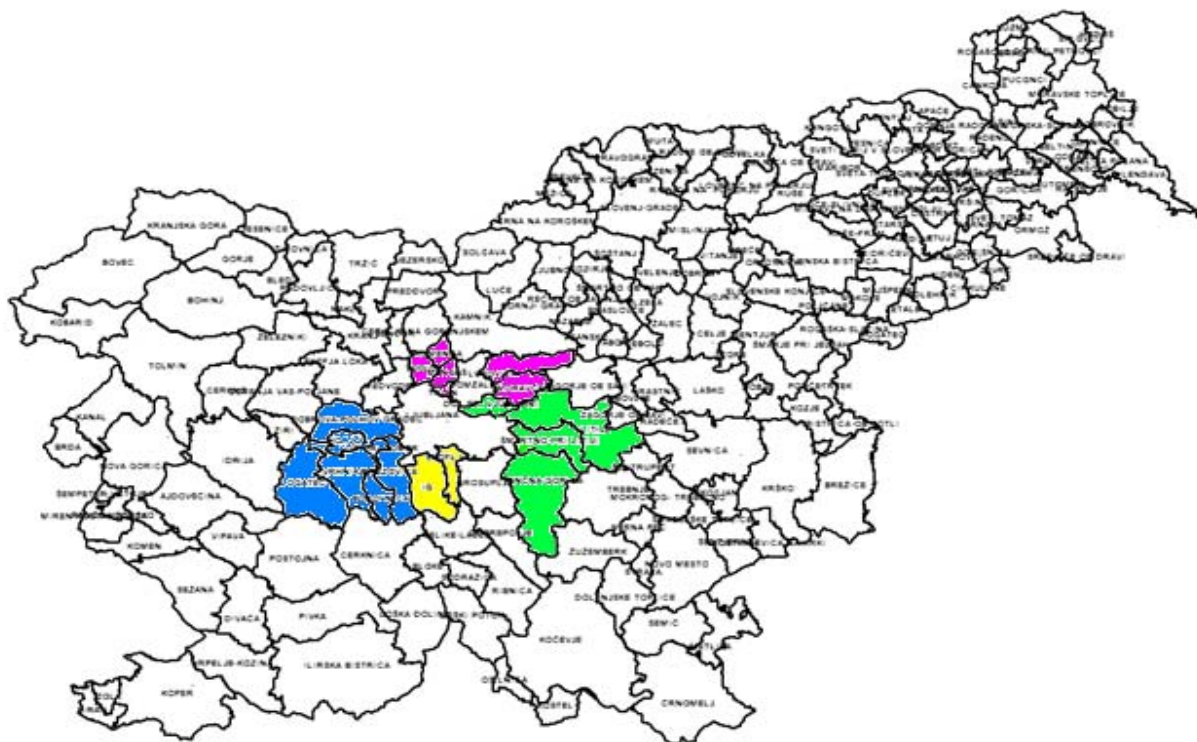
Škofljica, Ig.

Dol pri Ljubljani, Ivančna Gorica, Litija, Šmartno pri Litiji.

Brezovica, Vrhnika, Logatec, Dobrova-Polhov Gradec, Horjul, Log-Dragomer, Borovnica.

Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Vodice.

Slika 6.2: SOU osrednjeslovenske regije.

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

- MIREM VRHNIKA
- MIREM TRZIN
- MIREM LITIJA
- MIREM ŠKOFLJICA

Tabela 6.3: Skupne občinske uprave osrednjeslovenske regije

POVRŠINA	ŠT. PREBIVALCEV	ŠT. PREB. NA KM ²
----------	-----------------	------------------------------

MIRED VRHNIKA	538 km ²	56.641	97
MIRED TRZIN	223 km ²	30.691	138
MIRED LITIJA	576 km ²	40.191	69
MIRED ŠKOFLJICA	142 km ²	14.855	105

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008).

6.2.2.1 MIRED Vrhnika

Slika 6.3: MIRED Vrhnika

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Tabela 6.4: Občine ustanoviteljice MIRED Vrhnika

OBČINA	POVRŠINA KM ²	ŠT. PREBIVALCEV	ŠT. PREB. NA KM ²
Borovnica	42 km ²	3.933	93
Brezovica	91 km ²	10.522	116
Dobrova-Polhov G.	118 km ²	7.206	61

Horjul	33 km ²	2.833	87
Log-Dragomer	11 km ²	3.538	319
Logatec	173 km ²	12.757	74
Vrhnika	115 km ²	15.817	137
SKUPAJ	583 km²	56.641	97

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008).

Medobčinski inšpektorat in redarstvo je bil ustanovljen na podlagi Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« sedmih občin soustanoviteljic: Vrhnika, Logatec, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Borovnica, Log-Dragomer in Horjul, dne 5. 2. 2008. Odlok o ustanovitvi skupnega organa »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« (v nadaljevanju: odlok) temelji na ugotovitvi, da zagotavljanje javnega reda in miru ter v zvezi s tem varovanje življenja in zdravja ter premoženja prebivalcev in lokalne skupnosti pomeni potrebo in interes občin. Gre za naloge, ki jih lahko opravljajo samostojno, vendar je izvajanje teh nalog neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je treba zagotoviti tako organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih oseb, da bo zagotovljeno zakonito in sorazmerno delo pooblaščenih uradnih oseb občinskih redarstev. Odlok temelji torej na načelih pravne države (2. člen Ustave) in načelu enakosti pred zakonom (14. člen Ustave). Obe načeli pa hkrati dopuščata poseg v načelo samostojnosti občin z ZORed, s katerim je določen zakonski okvir za organiziranje ustreznih služb, usposobljenost pooblaščenih delavcev ter njihova pooblastila v službi. Osrednja vsebina predloga odloka je zakonski okvir za organiziranje občinskih redarstev. ZORed je poenotil organe lokalne samouprave s tem, da preprečuje nastajanje po nazivu in pooblastilih različnih vrst pooblaščenih občinskih uradnih oseb oziroma po imenu in vsebini različnih občinskih upravnih in prekrškovnih organov, kar bi lahko vneslo pravno negotovost med ljudi, s katerimi te uradne osebe in organi prihajajo v neposreden stik.

Sredstva za delo SOU

OBČINA	DELEŽ
VRHNIKA	27,5 %
LOGATEC	22,3 %
BREZOVICA	18,6 %
DOBROVA-POLHOV	

Tabela 6.5: Sredstva za delo MIREĐ Vrhnika

GRADEC	13,0 %
BOROVNICA	7,2 %
LOG-DRAGOMER	6,4 %
HORJUL	5,0 %
SKUPAJ	100 %

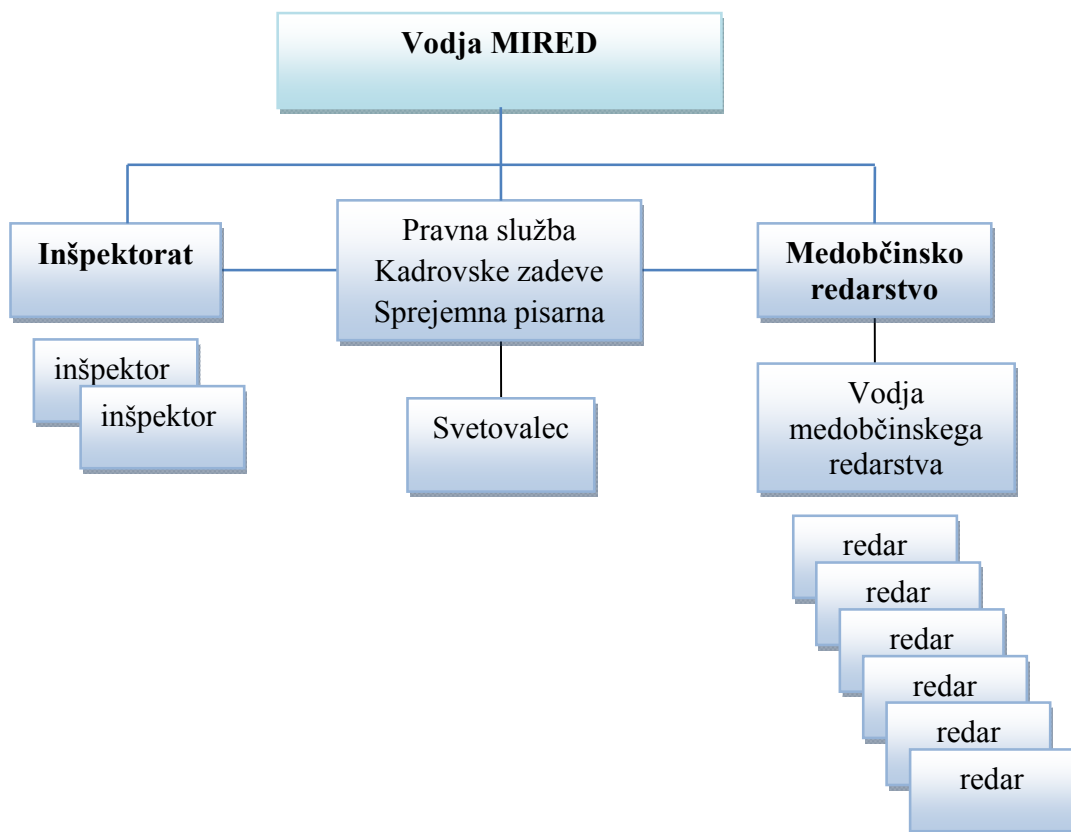
Vir: Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski

inšpektorat in redarstvo občin Vrhnika, Logatec, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Borovnica, Log-Dragomer, Horjul« (2010).

Zaposleni

Delitev Medobčinskega inšpektorata in redarstva na dve ločeni organizacijski enoti je potrebna z vidika zagotavljanja nalog, ki jih posamezni prekrškovni organi izvajajo na podlagi Zakona o prekrških. V Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu s sedežem na Vrhniki je zaposlenih 11 oseb in je po številu zaposlenih največji skupni občinski organ v osrednjeslovenski regiji. Organizacijska shema skupnega organa je razdeljena na dve organizacijski enoti – oddelek inšpektorat in oddelek redarstvo. Skupni organ »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« vodi vodja skupnega organa Medobčinski inšpektorat in redarstvo (MIREĐ), ki je hkrati tudi vodja inšpektorata. V oddelku inšpektorata sta zaposlena dva inšpektorja. Enoto medobčinskega redarstva vodi vodja redarstva, ki je nadrejen šestim redarjem, ki opravljajo delo na terenu. Poleg inšpektorjev in redarjev je v medobčinskem inšpektoratu in redarstvu zaposlen tudi svetovalec, zadolžen za pravno službo, kadrovske zadeve ter sprejemno pisarno.

Slika 6.4: organigram zaposlenih v MIRED Vrhnika

Vir: MIRED Vrhnika

6.2.2.2 MIRED Trzin

Slika 6.5: MIRED Trzin

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Tabela 6.6: Občine ustanoviteljice MIRED Trzin

OBCINA	POVRŠINA KM ²	ŠT. PREBIVALCEV	ŠT. PREB. NA KM ²
Komenda	24 km ²	5.082	211
Lukovica	75 km ²	5.363	72
Mengeš	23 km ²	7.307	325
Moravče	61 km ²	4.832	79
Trzin	9 km ²	3.682	428
Vodice	31 km ²	4.425	141
SKUPAJ	223 km ²	30.691	138

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008)

Organ skupne občinske uprave občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Vodice je

prišel delovati z dnem 18. 4. 2006 na podlagi Odloka o ustanovitvi Medobčinskega inšpektorata (Ur. l. RS, št. 120/2005). Ustanovljen je bil kot organ skupne občinske uprave za izvrševanje upravnih nalog na področju inšpekcijskega nadzorstva in občinskega redarstva za območja občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Vodice ter na podlagi Dogovora o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih, s katerim se podrobneje določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti občin ustanoviteljic do inšpektorata, načrtovanje in način dela, način poročanja, načina financiranja, opravljanja administrativnih, strokovnih, pomožnih in drugih nalog. V letu 2009 so zaradi sprememb zakonodaje vse občine ustanoviteljice sprejele nov Odlok o ustanovitvi skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« (Uradno glasilo Občine Vodice, št. 9/2009) ter z dnem 24. 2. 2009 sklenile nov Dogovor o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih in drugih razmerjih,.

Sredstva za delo SOU

Tabela 6.7: Sredstva za delo MIREĐ Trzin

OBČINA	DELEŽ
TRZIN	16,7 %
MENGEŠ	16,7 %
MORAVČE	16,7 %
KOMENDA	16,7 %
VODICE	16,7 %
LUKOVICA	16,7 %
SKUPAJ	100 %

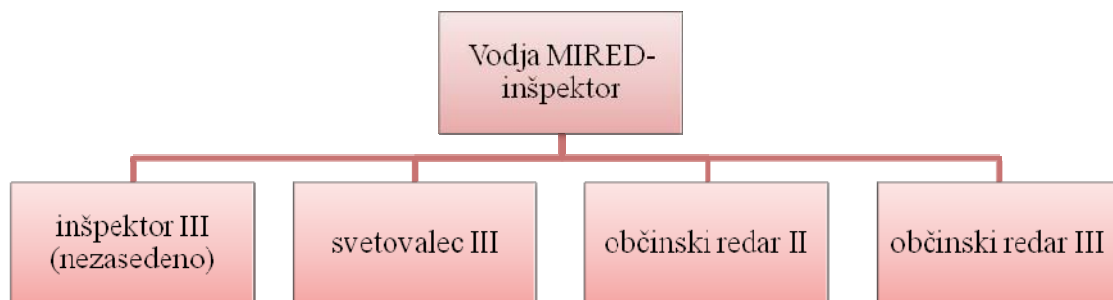
Vir: Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«. 2009.

Zaposleni

V medobčinskem inšpektoratu in redarstvu s sedežem v Trzinu so trenutno zaposlene 4 osebe. Medobčinski inšpektorat in redarstvo s sedežem v Trzinu je zaradi smotrnosti organiziran kot enovit organ, kljub temu da njegovo delovno področje obsega dve smiselno zaključeni področji, to sta inšpekcijski nadzor ter nadzor redarske službe. V letu 2010 so nadzor v skupni občinski

upravi neposredno izvajali trije zaposleni in sicer en občinski inšpektor, ki je obenem vodja službe, ter dva redarja, od tega eden od junija dalje. V MIRED Trzin imajo za prihodnje leto v načrtu zaposlitev še enega inšpektorja. Administrativna dela ter delo prekrškovnega organa je od

Slika 6.6: Organigram zaposlenih v MIRED Trzin

Vir: MIRED Trzin (2010)

aprila dalje opravljal svetovalec.

6.2.2.3 MIRED Litija

Slika 6.7: MIRED Litija

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Tabela 6.8: Občine ustanoviteljice MIRED Litija

OBČINA	POVRŠINA KM ²	ŠT. PREBIVALCEV	ŠT. PREB. NA KM ²
Dol pri Ljubljani	33 km ²	5.235	157
Ivančna Gorica	227 km ²	15.008	66
Litija	221 km ²	14.529	66
Šmartno pri Litiji	95 km ²	5.419	57
SKUPAJ	576 km ²	40.191	69

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008).

Medobčinski inšpektorat je pričel z delovanjem 27. 7. 2008 na podlagi Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo Občin Dol pri Ljubljani, Ivančna Gorica, Litija in Šmartno pri Litiji (Ur. l. RS, št. 108/07) in z dogovorom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih občin ustanoviteljic medobčinskega inšpektorata in redarstva. Ima status samostojnega skupnega upravnega organa in opravlja naloge izvajanja inšpekcijskega nadzora na področjih, ki jih urejajo predpisi občin ustanoviteljic. Medobčinski

inšpektorat izvaja nadzor na osnovi občinskih predpisov občin ustanoviteljic, od 1. 1. 2005 tudi na osnovi Zakona o varnosti v cestnem prometu. Od tega dne je na podlagi Zakona o prekrških (ZP-1) Medobčinski inšpektorat tudi prekrškovni organ, ki odloča o prekrških na prvi stopnji.

Sedstva za delo SOU

Tabela 6.9: Sredstva za delo MIREĐ Litija

OBČINA	DELEŽ
LITIJA	39,0 %
IVANČNA GORICA	36,0 %
ŠMARTNO PRI LITIJU	14,0 %
DOL PRI LJUBLJANI	11,0 %
SKUPAJ	100 %

Vir: Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dol pri Ljubljani, Ivančna Gorica, Litija in Šmartno pri Litiji« (2007).

Zaposleni

V medobčinskem inšpektoratu in redarstvu s sedežem v Litiji je zaposlena ena oseba, in sicer inšpektorica Helena Kozlevčar. Uradno ime organa SOU je Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Litija, Ivančna Gorica, Dol pri Ljubljani in Šmartno pri Litiji, vendar pa v praksi deluje le medobčinski inšpektorat. V prihodnosti imajo občine namen ustanoviti tudi skupno medobčinsko redarstvo, vendar po besedah predstojnice občinske uprave Litija, ki je hkrati tudi predstojnica MIREĐ Litija Tatjane Kržišnik, trenutno ni na voljo dovolj finančnih sredstev za ustanovitev skupne redarske službe.

6.2.2.4 MIREĐ Škofljica

Slika 6.8: MIREĐ Škofljica.

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Tabela 6.10: Občine ustanoviteljice MIREĐ Škofljica

OBČINA	POVRŠINA KM ²	ŠT. PREBIVALCEV	ŠT. PREB. NA KM ²
Ig	99 km ²	6.442	65
Škofljica	43 km ²	8.413	194
SKUPAJ	142 km ²	14.855	105

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008).

Medobčinski inšpektorat občin Škofljica in Ig je pričel z delom 1. 4. 2006 na podlagi Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat. V letu 2010 sta občini ustanoviteljici sprejeli nov odlok, in sicer Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Škofljica in Ig, ki je bil sprejet z dnem 11. 3. 2010. Skupna uprava opravlja upravne in strokovne naloge občinskih uprav občin ustanoviteljic, in sicer: naloge občinske inšpekcije in občinskega redarstva. Medobčinski inšpektorat in redarstvo je prekrškovni organ občin ustanoviteljic skupne občinske uprave.

Sredstva za delo SOU

Tabela 6.11: Sredstva za delo MIREĐ Škofljica

OBČINA	DELEŽ
ŠKOFLJICA	50,0 %
IG	50,0 %
SKUPAJ	100 %

Vir: Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Škofljica in Ig« (2010).

Zaposleni

Uradno ime skupnega organa občin Škofljica in Ig je Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Ig in Škofljica, vendar enako kot v primeru MIREĐ Litija v skupnem organu deluje le inšpektorat. Prav tako je v MIREĐ Škofljica zaposlena ena oseba, to je inšpektorica Leonida Goropevšek - Kočar. Po besedah predstojnice občinske uprave Škofljica, ki je hkrati tudi predstojnica MIREĐ Škofljica, imata občini ustanoviteljici namen ustanoviti tudi redarsko službo, a trenutno ni na voljo dovolj sredstev za ustanovitev redarske službe.

7 ANALIZA SOU OSREDNJESLOVENSKE REGIJE

Osrenjeslovenska regija

Od šestindvajsetih občin osrednjeslovenske regije je devetnajst občin vključenih v skupne občinske uprave. Devetnajst povezanih občin je vključenih v štiri skupne občinske uprave. SOU osrednjeslovenske regije se med seboj razlikujejo tako po številu vključenih občin kot tudi po številu prebivalcev v vključenih občinah. SOU, ki povezuje največ občin, je Medobčinski inšpektorat in redarstvo s sedežem na Vrhniki, ki vključuje kar 7 občin (povprečje v regiji in državi je 5 občin), najmanj občin pa je povezanih v MIREĐ s sedežem v Škofljici in vključuje le 2 občini. Povezana občina z največ prebivalci je občina Vrhnika s 15.817 prebivalci, povezana občina z najmanj prebivalci pa je občina Horjul z 2.838 prebivalci. Največ prebivalcev (56.641) vključuje MIREĐ Vrhnika, sledi ji MIREĐ Litija (40.191), nato MIREĐ Trzin (30.691), SOU, ki vključuje najmanj prebivalcev, pa je MIREĐ Škofljica s 14.855 prebivalci. Največ

prebivalcev na km² živi na področju MIREĐ Trzin (138), najmanj pa na območju MIREĐ Litija (69).⁸

Občine ustanoviteljice so se v svojih odlokih o ustanovitvi SOU dogovorile za različne načine delitve sredstev za delo skupnega organa. V Zakonu o lokalni samoupravi je v 49.č členu zapisano, da se sredstva za delo skupnega organa delijo v razmerju števila prebivalcev posamezne občine do števila vseh prebivalcev teh občin, vendar pa se lahko župani občin ustanoviteljic SOU dogovorijo tudi drugače.⁹ Na primeru skupnih občinskih uprav osrednjeslovenske regije obstajata dva načina delitve sredstev za delo skupnega organa. Občine ustanoviteljice MIREĐ Vrhnika in MIREĐ Litija si sredstva za delo SOU delijo glede na število prebivalcev posamezne občine ustanoviteljice. Občine ustanoviteljice MIREĐ Trzin ter MIREĐ Škofljica pa si sredstva za delo delijo na enake dele. Na primeru MIREĐ Trzin je šest občin ustanoviteljic, zato se sredstva za delo SOU delijo na šest enakih delov ne glede na razliko v številu prebivalcev posamezne občine. Na primeru MIREĐ Škofljica, kjer sta občini ustanoviteljici dve, pa si sredstva za delo SOU občini ustanoviteljici delita na pol.

V vseh štirih odlokih o ustanovitvi SOU je kot skupni organ občinske uprave naveden medobčinski inšpektorat in redarstvo. Vendar pa se inšpekcijska in redarska služba izvajata le v dveh SOU, to sta MIREĐ Vrhnika in MIREĐ Trzin. V ostalih dveh SOU se trenutno izvaja le inšpekcijski nadzor, kar se odraža tudi pri številu zaposlenih v skupnem organu. Največ zaposlenih ima tako MIREĐ Vrhnika, ki ima 11 zaposlenih v skupnem organu, in sicer vodjo MIREĐ (hkrati tudi vodja inšpektorata), 2 inšpektorja, svetovalca, vodjo redarstva ter 6 občinskih redarjev. Sledi ji MIREĐ Trzin s štirimi zaposlenimi v skupnem organu, in sicer vodjo MIREĐ, ki je hkrati tudi inšpektor, svetovalca in 2 občinska redarja. MIREĐ Litija in MIREĐ Škofljica imata po eno zaposleno osebo, in sicer občinskega inšpektorja.

Prebivalstvo v povezanih/nepovezanih občinah

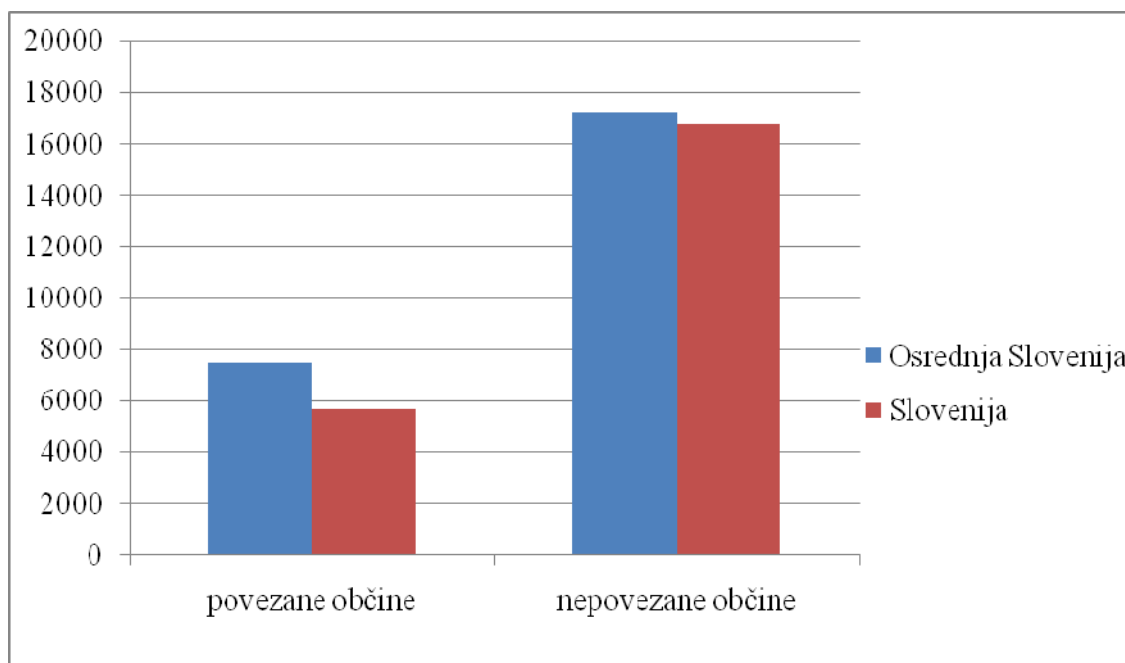
V povprečju je leta 2008 v povezanih občinah osrednjeslovenske regije živel 7.493 prebivalcev, na področju celotne Republike Slovenije pa je leta 2008 v povezanih občinah živel povprečno 5.697 prebivalcev.

⁸ Povprečje v državi je 100 preb./km²

⁹ To je potrebno zapisati v odloku o ustanovitvi SOU.

V nepovezanih občinah osrednjeslovenske regije je leta 2008 živel v povprečju 54.226 prebivalcev. Če pri tem podatku odštejemo Mestno občino Ljubljana, ki po številu prebivalcev izstopa tudi iz državnega povprečja, znaša povprečje 17.249 prebivalcev. Na področju celotne Republike Slovenije je leta 2008 v nepovezanih občinah v povprečju živel 16.751 prebivalcev.

Graf 7.1: primerjava števila prebivalcev povezanih/nepovezanih občin osrednjeslovenske regije in Slovenije

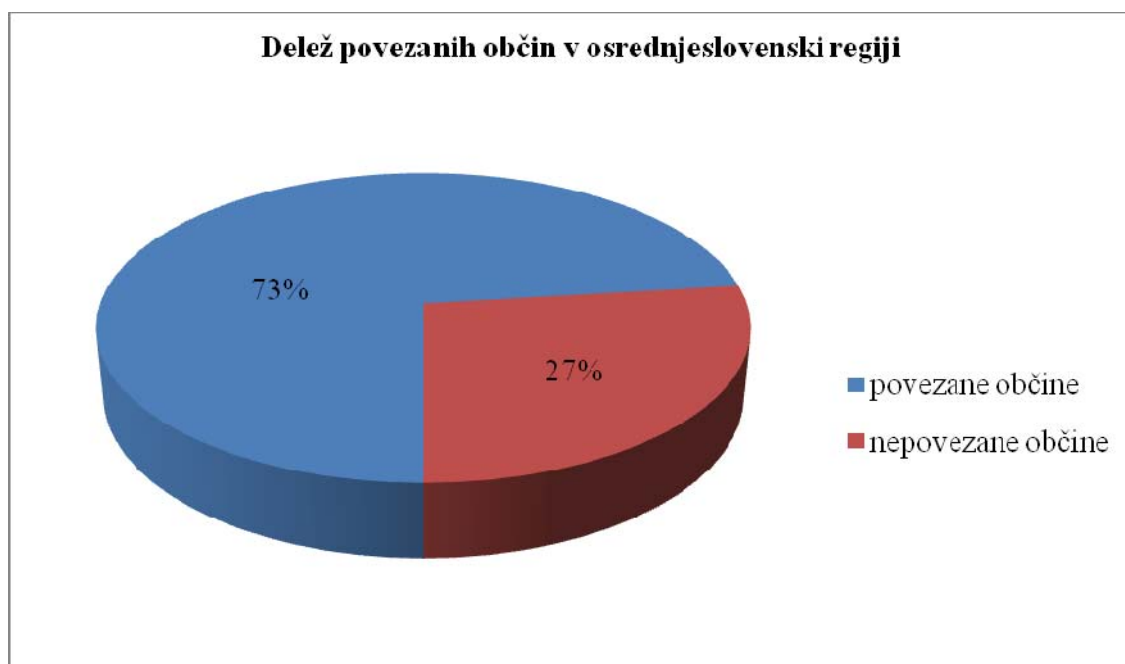

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2008).

Stanje na področju SOU

Vse skupne občinske uprave v Osrednjeslovenski regiji so bile ustanovljene po spremembi Zakona o financiranju občin. ZFO po novemv 26. členu zagotavlja dodatna sredstva iz državnega proračuna v višini 50 % v preteklem letu realiziranih odhodkov za financiranje SOU. Čeprav so nekatere občine že pred spremembo zakona razmišljale o sodelovanju z namenom izvajanja skupnih nalog občinske uprave, pa so vse povezave v osrednjeslovenski regiji nastale v letu, ko je začel veljati spremenjeni zakon. V letu 2010 delujejo na območju Osrednje Slovenije 4 SOU, v katerih je povezanih 19 občin, kar predstavlja 73,1 % vseh občin osrednjeslovenske regije.

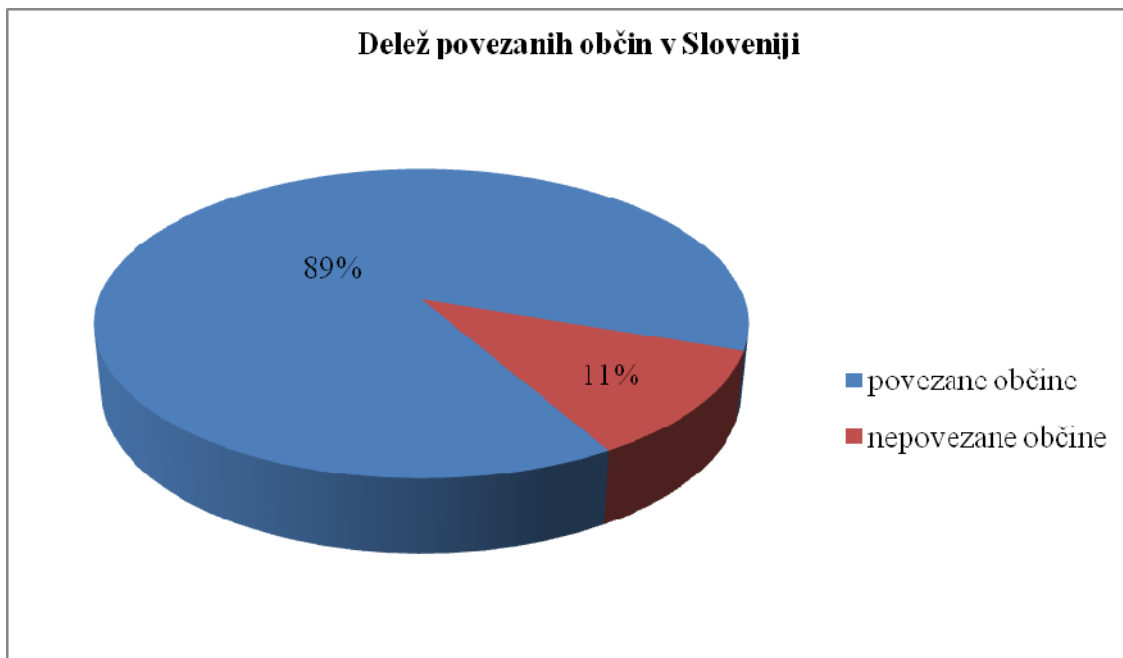
Graf 7.2: Delež povezanih občin v osrednjeslovenski regiji

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Na področju celotne države je bilo pred sprejetjem ZFO ustanovljenih 12 SOU, v katerih je sodelovalo 58 občin. Po spremembi zakonodaje v letu 2006 je trend ustanavljanja SOU močno narastel, samo do leta 2008 je bilo ustanovljenih 25 novih SOU, v katerih je sodelovalo 139 občin. V letu 2010 deluje v Sloveniji 45 SOU, v katerih sodeluje 240 občin, kar pomeni, da so nekatere občine vključene v več SOU hkrati, takšnih občin je v Sloveniji 54. Število vseh povezanih občin, ki so vključene v eno ali več skupnih občinskih uprav, je po podatkih Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko 186, kar predstavlja 88,6 % vseh slovenskih občin.

Graf 7.3: Delež povezanih občin v Sloveniji

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Organi ustanovljeni znotraj SOU

Vse povezave med občinami ustanoviteljicami skupnih občinskih uprav osrednjeslovenske regije so na področju prekrškovnih organov, to sta medobčinski inšpektorat in redarstvo. V vseh odlokih občin ustanoviteljic SOU osrednjeslovenske regije je kot skupni organ naveden medobčinski inšpektorat in redarstvo. Vendar se v praksi le v dveh SOU izvajata tako inšpekcijski nadzor kot tudi občinska redarska služba. V osrednjeslovenski regiji sta to MIREĐ s sedežem na Vrhniki ter MIREĐ s sedežem v Trzinu. MIREĐ s sedežem v Litiji ter MIREĐ s sedežem v Škofljici izvajata le naloge občinskega inšpektorata. V obeh SOU je po zagotovilu predstojnikov MIREĐ Litija in MIREĐ Škofljica razlog za neizvajanje občinske redarske službe predvsem pomanjkanje finančnih sredstev, vendar imata obe SOU namen ustanoviti tudi občinsko redarsko službo, zato je tudi odlok o ustanovitvi SOU napisan tako, da ga ob morebitni

ustanovitvi medobčinske redarske službe ne bi bilo potrebno spreminjati.

Od vseh 45 SOU, kolikor jih deluje v Sloveniji, je kar 30 SOU ustanovljenih z namenom izvajanja občinskih inšpekcijskih in redarskih služb. Pri tem je 26 SOU ustanovljenih za izvajanje tako inšpekcijskega nadzora kot tudi za izvajanje redarske službe, 4 SOU pa izvajajo le inšpekcijski nadzor oziroma le redarsko službo. Tudi pri pregledu SOU s širšim področjem delovanja (inšpekcijski nadzor, redarstvo, notranji finančni nadzor, nadzor cest, urejanja prostora, varstvo okolja, gospodarska infrastruktura ...) sta največkrat zastopana prav prekrškovna organa občinske uprave. Kot tretji najbolj pogost skupni organ SOU je služba za notranjo revizijo, v Sloveniji so 4 takšne povezave.

8 ZAKLJUČEK

V letu 1996 so začele delovati prve novonastale občine v samostojni Republiki Sloveniji, že na samem začetku pa so se pojavile težave pri zagotavljanju kadrovskih in finančnih virov manjših občinskih uprav. Ena izmed možnih oblik sodelovanja med slovenskimi občinami je bila tudi ustanovitev skupne občinske uprave. Skupna občinska uprava predstavlja racionalizacijo predvsem pa višjo stopnjo profesionalizacije delovanja občinske uprave. Leta 1999 je bila ustanovljena prva skupna občinska uprava s sedežem na Ptujju, ki je povezala 18 občin podravske regije. Kljub prednostim, ki jih za občine predstavlja skupna občinska uprava, je bila potrebna državna stimulacija v obliki dotacij občinam, ki se odločajo za ustanovitev organov skupnih občinskih uprav. Danes predstavljajo skupne občinske uprave najbolj pogosto obliko sodelovanja med slovenskimi občinami.

Prvo hipotezo »**Zaradi odločitve države, da se občinam, ki v skladu z zakonom organizirajo skupno opravljanje posameznih nalog občinske uprave, zagotavlja dotacija iz sredstev državnega proračuna, je močno narasel trend povezovanja občin v skupne občinske uprave**« lahko le delno potrdim, saj sem na podlagi zbranih informacij prišel do zaključka, da so

se občine sicer odločale za povezovanje z ostalimi občinami predvsem zaradi dotacij države za opravljanje skupnih nalog občinske uprave oziroma zaradi spremenjenega Zakona o financiranju občin. Na področju celotne Slovenije je pri pregledu datumov, navedenih v odlokih o ustanovitvi skupnih občinskih uprav, opazen povečan trend povezovanja občin v skupne občinske uprave. Vendar na vzorcu občin osrednjeslovenske regije nisem dobil enakih odgovorov. Za preverjanje prve hipoteze sem uporabil anketni vprašalnik, ki sem ga poslal na skupne občinske uprave osrednjeslovenskih občin. V treh primerih sem dobil pritrdilen odgovor, da je na odločitev o ustanovitvi SOU vplival ukrep države, da občinam, ki v skladu z zakonom organizirajo skupno opravljanje posameznih nalog občinske uprave, zagotavlja dotacijo iz sredstev državnega proračuna. Izjema je bil le MIRED Litija. Predstojnica MIRED Litija, Lorena Goričan, je v odgovoru navedla, da na ustanovitev SOU ni vplival ukrep države, saj so o ustanovitvi SOU razmišljali že pred spremembo Zakona o financiranju občin, kljub temu da je bil MIRED Litija ustanovljen po spremembi Zakona o financiranju občin.

Drugo hipotezo **»Zaradi velikega obsega nalog in pristojnosti občinskih inšpektorjev in redarjev, ki so postali tudi prekrškovni organ na prvi stopnji, je največ povezav med občinskimi upravami nastalo na področju občinskih inšpekcijskih in redarskih služb«** lahko potrdim, saj sem po analizi organov, ustanovljenih znotraj SOU, prišel do zaključka, da je bila večina skupnih občinskih uprav ustavljenih prav za opravljanje skupnih nalog na področju inšpekcijskih in redarskih služb. Zakonodaja s področja inšpekcijskega nadzora in občinskih redarskih služb nalaga občinskim upravam vedno več nalog, za katere so potrebni različno usposobljeni kadri, kar predstavlja problem predvsem v občinskih upravah manjših občin, saj nimajo na voljo dovolj kadrovske in finančne vire za zagotavljanje omenjenih služb. Na področju celotne Slovenije tako deluje 30 medobčinskih inšpektoratov in redarstev od vseh 45 skupnih občinskih uprav. Tudi v SOU s širšim področjem delovanja je v velikih primerih kot skupni organ naveden tudi občinski inšpektorat oziroma občinska redarska služba. Prav tako lahko hipotezo potrdim tudi na vzorcu SOU osrednjeslovenske regije, kjer je v vseh odlokih občin ustanoviteljic skupnih občinskih uprav kot skupni organ naveden medobčinski inšpektorat in redarstvo. Po pogovorih s predstojniki skupnih občinskih uprav sem ugotovil, da se inšpekcijska in redarska služba izvaja le v dveh SOU in sicer v MIRED Vrhnika in MIRED Trzin. V MIRED Litija in MIRED Škofljica pa se (kljub odloku) izvaja le inšpekcijska služba,

vendar sta mi obe predstojnici skupnih občinskih uprav zagotovili, da imajo občine ustanoviteljice namen v prihodnosti ustanoviti tudi redarsko službo, zato je ta kot skupni organ navedena tudi v odloku.

Tretjo hipotezo »**Cilj države, da pritegne k sodelovanju občinske uprave majhnih občin, je bil z ukrepom sofinanciranja za skupno izvajanje nalog občinske uprave, dosežen**« lahko skoraj v celoti potrdim. Povprečno število prebivalcev povezanih občin v Sloveniji je 5.697, kar ustreza številu prebivalcev manjše občine. Na vzorcu osrednjeslovenske regije pa živi v povezanih občinah v povprečju 7.493 prebivalcev, pri tem je potrebno upoštevati, da imajo občine v osrednjeslovenski regiji v povprečju večje število prebivalcev, kot je povprečje v Sloveniji. V skupne občinske uprave je tako vključena večina manjših občin osrednjeslovenske regije, izjemi sta le občini Dobropolje in Velike Lašče, slednja ima sicer podpisan odlok o ustanovitvi SOU, vendar do delovanja v praksi ni prišlo zaradi zapletov glede področja delovanja SOU oziroma neuspešnega zaključka dogovorov med župani občin podpisnic odloka o ustanovitvi skupnega organa.

Za preverjanje hipotez sem poslal tudi vprašalnik na vse štiri skupne občinske uprave v osrednjeslovenski regiji. Pri vprašanju, ali je na odločitev za ustanovitev SOU vplival ukrep države o sofinanciranju organa skupne občinske uprave, sem od treh SOU dobil pritrdilen odgovor, negativen odgovor sem dobil le pri eni SOU. Pri vračilu stroškov s strani države za delovanje organa SOU so mi predstojniki vseh štirih SOU zatrdili, da do zdaj pri vračilu stroškov ni bilo nobenih težav, kar je pomembno za nemoteno delovanje organa SOU, saj je bila prav finančna stimulacija s strani države glavni razlog za ustanovitev večine SOU tako v osrednjeslovenski regiji kot tudi v celotni Sloveniji. Prav tako me je zanimalo, kakšno je njihovo mnenje o dosedanjem sodelovanju med občinami, ki so vključene v skupni organ občinske uprave. Od vseh predstojnikov SOU osrednjeslovenske regije sem dobil enak odgovor, in sicer, da je bilo dosedanje sodelovanje med občinami ustanoviteljicami vseh štirih SOU dobro in da se je tovrstna oblika sodelovanja med občinskimi upravami izkazala za uspešno. Prav tako predstojniki SOU niso predlagali nobenih sprememb zakonodaje, ki bi morda še izboljšala sodelovanje med občinskimi upravami, saj v dosednji praksi niso opazili večjih pomanjkljivosti,

ki bi vplivale na delo organa skupne občinske uprave. Od dveh SOU sem dobil le odgovor, da bi bilo potrebno uskladiti nekatere odloke skladno z zakonodajo, vendar to ne vpliva neposredno na delo organa SOU.

Pri podrobnejši analizi organov SOU osrednjeslovenske regije sem prišel do nekaterih podatkov, ki bi jih bilo zanimivo preveriti tudi pri drugih skupnih občinskih upravah v celotni Sloveniji. V mislih imam predvsem odloke o ustanovitvi organov skupnih občinskih uprav. Pri pregledu Odlokov o ustanovitvi skupnih občinskih uprav osrednjeslovenske regije bi izpostavil nekatere primere: MIREĐ s sedežem v Velikih Laščah in skupno notranjo revizijsko službo s sedežem v Logatcu ter primera MIREĐ Litija in MIREĐ Škofljica. V prvih dveh primerih obstaja Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave občin Velike Lašče, Loški Potok in Sodražica ter Odlok o ustanovitvi skupne notranje revizijske službe občin Vrhnika, Logatec, Borovnica in Dobrova - Polhov Gradec (SOU je navedena tudi na strani Službe Vlade RS za Lokalno samoupravo in regionalno politiko), vendar SOU v praksi ne deluje. V drugem primeru je kot organ SOU naveden Medobčinski inšpektorat in redarstvo, v praksi pa deluje le medobčinski inšpektorat (kljub temu je na strani Službe Vlade RS za Lokalno samoupravo in regionalno politiko, kot skupni organ naveden medobčinski inšpektorat in redarstvo). Prav zaradi navedenih neskladij bi bilo zanimivo izvedeti, kakšno je dejansko stanje na področju delovanja skupnih občinskih uprav.

Kljub vsemu menim, da skupne občinske uprave predstavljajo velik korak na področju sodelovanja med slovenskimi občinami. Tudi zgoraj omenjeni primeri nakazujejo željo občin po tesnejšem sodelovanju in po besedah vodij skupnih občinskih uprav si želijo z vsemi župani občin podpisnic čimprejšnje realizacije zapisanega v Odlokih o ustanovitvi skupnih občinskih uprav.

9 LITERATURA

1. Ajdič Francelj, Marija. 2008. *Medobčinski inšpektorat*. Magistrsko delo. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
2. Brezovšek, Marjan in Miro Haček. 2005. *Lokalna demokracija 2. Uresničevanje lokalne samouprave v Sloveniji*. Ljubljana: FDV.
3. Čelik, Pavle. 2001. *Slovenski orožniki 1918-1941*. Ljubljana: Društvo za preučevanje zgodovine, literature in antropologije.
4. --- 2005. *Orožništvo na Kranjskem 1850-1918*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije.
5. Gostič, Štefan. 2007. Upravljanje z varnostjo v lokalni skupnosti. *Časopis: Skupnost občin Slovenije* (48,49): 4-7.
6. Grafenauer, Božo. 2000. *Lokalna samouprava na Slovenskem: teritorialno – organizacijske strukture*. Maribor: Pravna fakulteta.
7. Guštin, Maček Špela in Hinko Jenull. 2008. *Zakon o prekrških (ZP-1)*. Ljubljana: GV Založba
8. Haček, Miro, ur. 2009. *Lokalna demokracija 3*. Ljubljana: FDV.
9. ---, Marjan Brezovšek in Irena Bačlija, ur. 2008. *Upravljalna sposobnost in koalicijsko povezovanje v sloveskih občinah*. Ljubljana: FDV.
10. Juvan Gotovac, Vesna. 2006. Občinski prekrškovni organi. *Lex localis* 4 (3): 61-70.
11. Kos, Nataša. 2010. Etični vidiki redarskega poklica. V *III. Posvet: Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji*, ur. Franci Žohar, 51. Dostopno prek: <http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/lok-sam05/obcine/sou/zbornik-SOU-marec-2010.zip> (10. oktober 2010).

12. Lavtar, Roman in Bećir Kečanović. 2007. *Zakon o občinskem redarstvu (ZORed): s komentarjem*. Ljubljana GV Založba.
13. --- 2008. Normativna ureditev medobčinskega sodelovanja v Republiki Sloveniji. V *II. Posvet: Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji*, ur. Franci Žohar, 5-6. Dostopno prek: <http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/lok-sam05/finance/delovanje- sou-03-08.zip> (29. september 2010).
14. Medobčinski inšpektorat in redarstvo. 2009. *MIRED Vrhnika*. Dostopno prek: <http://www.mired.si/?m=pages&id=1> (1. oktober 2010).
15. Nunič, Mile. 2008. Nove pristojnosti občinskih redarjev. *Časopis: Skupnost občin Slovenije* (54,55,56): 23.
16. *Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«*. 2009. Dostopno prek: http://www.komenda.si/si/aplenca/uradne-objave_10-2009.pdf (3. oktober 2010).
17. *Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dol pri Ljubljani, Ivančna Gorica, Litija in Šmartno pri Litiji«*. Ur l. RS 108/2007. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=83368> (3. Oktober 2010).
18. *Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Škofljica in Ig«*. Ur l. RS 23/2010. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=96789> (2. oktober 2010).
19. *Odlok o ustanovitvi o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Vrhnika, Logatec, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Borovnica, Log-Dragomer, Horjul«*. Ur l. RS 2/2010. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=95872> (2. oktober 2010).
20. Pinterič, Uroš, ur. 2002. *Administrativna usposobljenost slovenskih občinskih uprav*. Ljubljana: FDV.
21. ---, Nina Benda in Ben Belak. 2008. *Modernizacija slovenskih občinskih uprav: Izbrane teme*. Novo mesto: Univerzitetno in raziskovalno središče Novo mesto.
22. *Pravilnik o vrsti odhodkov, načinu poročanja o realiziranih odhodkih in nakazovanju*

- sredstev občinam za sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave*. Ur. l. RS 66/2007. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200766&stevilka=3640> (2. oktober 2010).
23. Napast, Stanislav. 2009. Skupne občinske uprave občin od prvih začetkov do danes. V *II. Posvet: Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji*, ur. Franci Žohar, 6-10. Dostopno prek: <http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/lok-sam05/obcine/sou/zbornik-SOU-februar-2009.zip> (11. oktober 2010).
24. Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. 2007. *Skupne občinske uprave*. Dostopno prek: http://www.svlr.gov.si/si/delovna_podrocja/podrocje_lokalne_samouprave/skupne_obcinske_uprave/ (14. november 2010).
25. Statistični urad Republike Slovenije. 2008. *Občine v številkah*. Dostopno prek: <http://www.stat.si/obcineVStevilkah/SpisekObcin.aspx> (3. december 2010).
26. Sušnik, Ljuba. 2008. Pregled normativne ureditve skupnih občinskih uprav. V *I. Posvet: Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji*, ur. Franci Žohar, 18-24. Dostopno prek: <http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/lok-sam05/finance/delovanje-sou-03-08.zip> (9. oktober 2010).
27. Šmidovnik, Janez. 1995. *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
28. Švajger, Franjo. 2009a. Društvo mestnih, medobčinskih in občinskih inšpektorjev in nadzornikov Slovenije. V *II. Posvet: Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji*, ur. Franci Žohar, 80-81. Dostopno prek: <http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/lok-sam05/obcine/sou/zbornik-SOU-februar-2009.zip> (9. oktober 2010).
29. --- 2009b. *Društvo mestnih, medobčinskih in občinskih inšpektorjev in nadzornikov Slovenije*. Dostopno prek: http://www.zdruzenjeobcin.si/e_files/datoteke/18/FRANJO%20SVAJGER%20-%20PREDSTAVITEV.pdf (14. september 2010).
30. Virant, Grega. 1998. *Pravna ureditev javne uprave*. Ljubljana: Visoka upravna šola.
31. Vlaj, Stane. 1998. *Lokalna samouprava: občine in pokrajine*. Ljubljana: FDV.

32. --- 2006. *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
33. Vodusek, Neža. 2010. Posebnosti sprejema predpisa za organ skupne občinske uprave. V *III. Posvet: Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji*, ur. Franci Žohar, 6-10. Dostopno prek: <http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/lok-sam05/obcine/sou/zbornik-SOU-marec-2010.zip> (10. oktober 2010).
34. Žagar, Katarina. 2003. *Lokalna samouprava: organizacija in funkcija*. Ljubljana: Upravna Akademija.
35. *Zakon o financiranju občin (ZFO-1)*. Ur. l. RS 123/2006. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2006123&stevilka=5268> (22. september 2010).
36. *Zakon o inšpekcijskem nadzoru (ZIN-UPB-1)*. Ur. l. RS 43/2007. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200743&stevilka=2353> (21. september 2010).
37. *Zakon o lokalni samoupravi (ZLS)*. Ur. l. RS 72/1993. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199372&stevilka=2629> (15. September 2010).
38. --- (ZLS-H). Ur. l. RS 70/1997. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199770&stevilka=3373> (15. september 2010).
39. --- (ZLS-J). Ur. l. RS 74/1998. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199874&stevilka=3725> (16. september 2010).
40. --- (ZLS-L). Ur. l. RS 51/2002. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200251&stevilka=2484> (16. september 2010).
41. --- (ZLS-M). Ur. l. RS 72/2005. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200572&stevilka=3216> (16. september 2010).
42. --- (ZLS-N). Ur. l. RS 60/2007. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200760&stevilka=3208> (18. september 2010).
43. --- (ZLS-UPB2). Ur. l. RS 94/2007. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200794&stevilka=4692> (18. september 2010).

44. *Zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave (MELLS)*. Ur. l. RS 57/1996. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlmpid=199652> (3. avgust 2010).
45. *Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1), uvodna pojasnila Miha Molan*. 2004. Ljubljana: GV Založba.
46. *Združenje občinskih redarjev Slovenije (ZORS)*. Dostopno prek: http://www.zors-zdruzenje.si/index.php?option=com_content&task=view&id=1&Itemid=2 (14. september 2010).
47. Železnik, Meta. 2007. Namen inšpekcije ni kaznovanje, ampak nadzor nad spoštovanjem zakonov. *Odsev 5*. Dostopno prek: http://www.trzin.si/datoteke/odsev/odsev_05_07.pdf (25. september 2010).
48. Žohar, Franci. 2010. Medobčinsko sodelovanje v državah članicah Sveta Evrope. V *III. Posvet: Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji*, ur. Franci Žohar, 86-90. Dostopno prek: <http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/loksam05/obcine/sou/zbornik-SOU-marec-2010.zip> (10. oktober 2010).

10 PRILOGE

Priloga A: Seznam skupnih občinskih uprav v Sloveniji

Zap. Št.	SEDEŽNA OBČINA	PODROČJE	OBČINE USTANOVITELJICE	ŠTEVILO OBČIN
1	BELTINCI	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT	Beltinci, Črešnovci, Odranci, Turnišče, Velika Polana	5
2	DOLENJSKE TOPLICE	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Žuženberk	3
3	JESENICE	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Jesenice, Gorje, Kranjska Gora, Žirovnica	4
4	LENDAVA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Lendava, Kobilje, Dobrovnik	3
5	PTUJ	ORGAN SKUPNE OBČINSKE UPRAVE OBČIN V SPODNJEM PODRAVJU	Ptuj, Destrnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Markovci, Podlehnik, Sv. Andraž v slo. Goricah, Trnovska vas, Videm, Kidričevo, Majšperk, Žetale, Zavrč, Starše, Cirkulane, Duplek	18
6	ROGAŠKA SLATINA	SOU OBČINSKO REDARSTVO	Rogaška Slatina, Rogatec	2
7	ŠKOFJA LOKA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane, Žiri	3
8	ŠKOFLJICA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Škofljica, Ig	2
9	ŠMARJE PRI JELŠAH	CZ IN POŽARNA VARNOST	Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec, Šmarje pri Jelšah	6
10	TABOR	SKUPNA OBČINSKA UPRAVA	Tabor, Vranksko	2
		MEDOBČINSKI	Trzin, Lukovica,	

11	TRZIN	INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Komenda, Mengeš, Moravče, Vodice	6
12	VELENJE	MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA, REDARSTVO IN VARSTVO OKOLJA	Velenje, Solčava, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Nazarje, Mozirje, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Braslovče, Rečica ob Savinji, Polzela, Prebold, Tabor, Vranksko	15
13	VELENJE-SAŠA	URAD ZA OKOLJE IN PROSTOR SAŠA REGIJE	Velenje, Solčava, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Nazarje, Mozirje, Šmartno ob Paki, Rečica ob Savinji	9
14	VOJNIK	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Dobje, Dobrna, Vitanje, Vojnik, Zreče, Slovenske Konjice, Šentjur, Oplotnica	8
15	VRHNIKA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Borovnica, Log-Dragomer, Horjul	7
16	MARIBOR	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT	Maribor, Benedikt, Cerkevjak, Duplek, Hoče-Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Miklavž na dravskem polju, Pesnica, Rače-Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Starše, Sv. Ana, Šentilj, Sv. Trojica, Sv. Jurij v slovenskih goricah	18
17	VELIKE LAŠČE	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT	Velike Lašče, Sodražica, Loški Potok	3
18	BOVEC	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanal	4
19	SLOVENJ GRADEC	URAD ZA PRIPRAVO PROJEKTOV IN OBČINSKE REDARSKE SLUŽBE	Slovenj Gradec, Radlje ob Dravi, Muta, Mislinja, Vuzenica	5
20	LOGATEC	SKUPNA NOTRANJA REVIZIJSKA SLUŽBA	Vrhnika, Brezovica, Logatec, Borovnica, Dobrova-Polhov Gradec	5
	SLOVENSKE	MEDOBČINSKI	Slovenske Konjice,	

21	KONJICE	URAD	Vitanje, Zreče	3
22	MORAVSKE TOPLICE	MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA IN REDARSTVO	Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci, Tišina	10
23	ORMOŽ	MEDOBČINSKA UPRAVA	Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž	3
24	DRAVOGRAD	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT KOROŠKE	Mislinja, Muta, Povleka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Vuzenica	10
25	ŠENTJERNEJ	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Šentjernej, Šmarješke Toplice, Kostanjevica	3
26	ŽELEZNIKI	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Železniki, Cerkno	2
27	LJUTOMER	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Ljutomer, Križevci, Razkrižje, Sv. Jurij, Veržej, Radenci	6
28	LITIJA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Dol pri Ljubljani, Ivančna Gorica, Litija, Šmartno pri Litiji	4
29	POSTOJNA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Postojna, Cerknica, Pivka, Loška Dolina, Bloke	5
30	SEŽANA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Sežana	4
31	SEŽANA	MEDOBČINSKA NOTRANJE REVIZIJSKA SLUŽBA	Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Sežana	4
32	KRANJ	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO KRANJ	Kranj, Cerklje na gorenjskem, Jezersko, Naklo, Preddvor, Šenčur, Tržič	7
33	JESENICE	NOTRANJA REVIZIJSKA SLUŽBA	Gorje, Žirovnica, Jesenice, Bohinj, Kranjska Gora	5
34	ČRNOMELJ	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Črnomelj, Metlika, Semič	3
		INŠPEKTORAT-		

35	KRŠKO	SKUPNI PREKRŠKOVNI ORGAN	Bistrica ob Sotli, Brežice, Krško, Radeče, Sevnica	5
36	CELJE	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Celje, Laško, Štore	3
37	ŠEMPETER VRTOJBA	MEDOBČINSKA UPRAVA	Šempeter-Vrtojba, Renče- Vogrsko, Miren- Kostanjevica	3
38	SLOVENSKA BISTRICA	CZ IN POŽARNA VARNOST	Slovenska Bistrica, Oplotnica	2
39	TRBOVLJE	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Hrastnik, Trbovlje, Zagorje ob Savi	3
40	POLJČANE	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Poljčane, Makole	2
41	KOSTEL	MEDOBČINSKA UPRAVA	Kostel, Osilnica	2
42	BLLED	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Bled, Bohinj	2
43	KRANJ	SKUPNA SLUŽBA NOTRANJE REVIZIJE KRANJ	Kranj, Naklo, Preddvor, Tržič	4
44	MARIBOR	MEDOBČINSKO REDARSTVO	Maribor, Benedikt, Cerkvenjak, Duplek, Hoče-Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Miklavž na dravskem polju, Pesnica, Rače-Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Starše, Sv. Ana, Šentilj, Sv. Trojica, Sv. Jurij v slovenskih gorica	18
45	GORNJA RADGONA	MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	Gornja Radgona, Apače	2

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Priloga B: Poročilo skupne občinske uprave

Ime skupne občinske uprave _____

Sedež _____

Odgovorna oseba _____

Tel.: _____

E-mail: _____

POROČILO SKUPNE OBČINSKE UPRAVE

1. Občine ustanoviteljice:

2. Delovno področje skupne občinske uprave:

3. Organizacija skupne občinske uprave (notranje organizacijske enote):

4. Podatki o delovnem mestu, zahtevani in dejanski izobrazbi po posameznem delovnem mestu:

ŠT.	DELOVNO MESTO	ZAHTEVANA IZOBRAZBA	DEJANSKA IZOBRAZBA
1.			
2.			
3.			

5. V preteklem letu so občine ustanoviteljice za financiranje delovanja SOU plačale skupaj _____ €

6. Podatki o deležih posamezne občine za preteklo leto:

ŠT.	OBČINA	SREDSTVA
1.		€
2.		€
3.		€

Izjavljam, da so zgoraj navedeni podatki resnični in točni.

Datum _____

žig

osebe)

(ime priimek in podpis odgovorne

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Priloga C: **Zahtevek za sredstva po 26. členu ZFO-1 (za SOU)**

Občina _____

Sedež _____

Odgovorna oseba _____

Tel.: _____

E-mail: _____

ZAHTEVEK ZA SREDSTVA PO 26. členu ZFO -1

(za skupno občinsko upravo)

1. Ime skupne občinske uprave:

2. Sedež skupne občinske uprave:

3. Število zaposlenih, delovna mesta, zahtevana, dejanska izobrazba in obseg delovne obveznosti v odstotku, ki na posameznem delovnem mestu opravijo za Občino.....

ŠT.	DELOVNO MESTO	ZAHTEVANA IZOBRAZBA	DEJANSKA IZOBRAZBA	%
1.				

2.				
3.				

4. Realizirani odhodki proračuna Občine..... za financiranje skupne občinske uprave..... v preteklem proračunskem letuznašajo _____ €.

ŠT.	ODHODKI IN IZDATKI	VIŠINA SREDSTEV
1.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	€
2.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	€
3.	Izdatki za blago in storitve	€
	SKUPNO	

Izjavljam, da so zgoraj navedeni podatki resnični in točni.

Datum _____ žig _____
 (ime priimek in podpis odgovorne osebe)

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Priloga Č: **Zahtevak za sredstva po 26. členu ZFO-1 (pogodba o opravljanju strokovno tehničnih nalog)**

Občina _____

Sedež _____

Odgovorna oseba _____

Tel.: _____

E-mail: _____

ZAHTEVAK ZA SREDSTVA PO 26. členu ZFO-1

(pogodba o opravljanju strokovno tehničnih nalog)

1. Ime in sedež občine, za katero se strokovne in tehnične naloge opravljajo:

2. Ime in sedež občine, ki opravlja strokovne in tehnične naloge iz 1. točke:

3. Vrsta strokovnih oziroma tehničnih nalog:

4. Število zaposlenih, delovna mesta, zahtevana, dejanska izobrazba in obseg delovne obveznosti v odstotku, ki na posameznem delovnem mestu opravijo za Občino _____

ŠT.	DELOVNO MESTO	ZAHTEVANA IZOBRAZBA	DEJANSKA IZOBRAZBA	%
1.				
2.				
3.				

5. Realizirani odhodki občinskega proračuna Občine..... za financiranje skupnega opravljanja strokovnih in tehničnih nalog v preteklem proračunskem letu..... so znašali _____ €.

ŠT.	ODHODKI IN IZDATKI	VIŠINA SREDSTEV
1.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	€
2.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	€
3.	Izdatki za blago in storitve	€
	SKUPNO	

Izjavljam, da so zgoraj navedeni podatki resnični in točni.

Datum _____

žig

osebe)

(ime priimek in podpis odgovorne

Vir: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (2010).

Priloga D: Anketni vprašalnik

Ali je po vašem mnenju na ustanovitev organa skupne občinske uprave vplival ukrep države, ki tistim občinam, ki organizirajo skupno izvajanje nalog občinske uprave, zagotavlja povračilo sredstev v višini 50 % stroškov, realiziranih za delovanje organa skupne občinske uprave v preteklem letu?

Ali je pri povračilu dela sredstev za skupno opravljanje nalog občinske uprave prišlo do kakšnih zapletov?

Ali se je po vašem mnenju tovrstno sodelovanje med občinskimi upravami izkazalo za uspešno?

Ali so se v dosedanji praksi pokazale tudi kakšne pomanjkljivosti pri opravljanju skupnih nalog občinske uprave, če so se, kakšne rešitve bi predlagali?